

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 ztr., z przesyłką 1 ztr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 ztr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

IX.

NOWOŚCI

8.

Kraków, 1 sierpnia 1886.

ABAKANOWICZ Br. Abdank. Les intégrales, la courbe intégrale et ses applications, étude sur un nouveau système d'intégrateurs mécaniques. Paris, libr. et impr. Gauthier-Villars, 1886, w 8ce, str. X i 156, z rycinami w textcie.

AER. Za wiarę i ojczyznę, podług rzeczywistego zdarzenia opowiedział ..... (Odbitka z Wielkopolanina). Poznań, nakł. i czcionkami Fr. Chocieszńskiego, 1885, w 8ce, str. 157.

ALEKSANDROW Alex. Sprachliches aus dem Nationaldichter Litauens Donalintis: I. Zur Semasiologie, Inauguraldissertation. Dorpat, Schnackenburg, 1886, w 8ce, str. VIII i 69. 2 marki.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt z lipca 1886 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 192.

Treść: Kazimierz Brodziński wolnomularzem, przez P. Chmielowskiego (str. 1—17); Larik, przez J. Gadomskiego (c. d., str. 18—52); Dusza jako pojęcie przyrodnika, przez Józ. Siemaszkę (c. d., str. 53—85); Dyplomacya austriacka względem Polski pod koniec w. XVIII, przez K. Jarochońskiego (dok., str. 86—102); O znaczeniu przemożni w Krakowiakach, przez E. S. Świeżawskiego (c. d., str. 103—121); Henryk Saint-Simon i Saint-Simonizm, przez

B. L. (str. 122—146); Powieść współczesna we Francyi, przez K. Waliszewskiego (c. d., str. 147—167); Rozbiory i sprawozdania: 1. X. Liskego Akta grodzkie tom XI, przez dra O. Balzera, 2. H. Taylora Zmysłność roślin, przez D.; Wrażenia literackie; Nekrologia; Korespondencya.

B. ks. Dziewięć usług do Najśw. serca Jezusowego, podług bł. Małgorzaty Maryi Alakok, wraz z wielu modlitwami i nabożeństwami do Najśw. serca P. Jezusa, przez X. B. Poznań, druk. Kurjera poz., 1886, w 8ce, str. IV, 93 i 2 nl. 50 fenig.

B. A. Ramotki humorystyczne z Kulparkowa codziennego życia, zebrał, ułożył i sprzedał nakładcy A. B. Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1886, w 16ce, str. 1 nl. i 160. 60 cnt.

Treść: Wychowaniec Cyganki; Niefortunny kapelus; Nina Pongo o ludziach; Zwaryowała; Kłopoty Sztraubingera; Branka; Obrzydliwy nałóg; Co komu do tego; Tajemniczy listonosz; Stary mebel.

BALDOW Willy. Die Ansiedelungen an der mittleren Oder von der Einmündung des Bobers bis zu derjenigen der Warthe, Inauguraldissertation. Halle-Littenberg, 1886, w 8ce, str. 46.

BALUCKI Michał. Nowele. Kraków, nakł. J. K. Żupańskiego & K. J. Heumanna, Poznań, J. K. Żupański,

druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1887, w 8ce małej, str. 361 i 1 nl.

Głowa swoje a serce swoje; Pogrzeb przyjaciela; Stara Kasia; Panna Walerya; Szpital waryatów.

BANKOWSKI Emil ks. Generał Kruk, Michał Jan Heidenreich, wspomnienie pośmiertne (Przedruk z Tygodnika wychodzącego w Paryżu). Paryż, nakł. autora, druk. ludowa we Lwowie, 1886, w 16ce, str. 47.

BARĄCZ Roman dr. Przyczynki do chirurgii narządu słuchowego: Wycięcie młotka wraz z błoną bębenkową w t. zw. suchém zapaleniu jamy bębenkowej, opisał .... lekarz praktyczny we Lwowie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 13.

BARĄCZ Sadok ks. Bajki, fraszki, podania, przysłowia i pieśni na Rusi, drugie wydanie. Lwów, kosztem prenumeratorów, J. Milikowski (P. Starzyk), druk. A. Wajdowiczowej, 1886, w 8ce, str. 271 i 1 nl. 1 złr. 50 cnt.

BEGEY Attilio. Una gita a Cracovia, impressioni di viaggio, ottobre 1880, nuova edizione. Torino, Vinz. Bona, 1886, w 8ce, str. 34. 1 lira.

BEZZENBERGER A. Ueber das litauische Haus. Altpreuussische Monatsschrift ze stycznia—marca 1886, Królewiec, w 8ce, str. 34—79, z 21 rysunkami.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt z lipca 1886. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 160.

Treść: Karol Marx, studjum ekonomiczno-społeczne, podług Gustawa Grose skreślił J. B. (str. 1—27); Wychowanie panicza polskiego za granicą w w. XVII. 1639/41, ustęp z dziejów edukacji publicznej, przez dra M. Bobowskiego (str. 28—48); Hessy O'Grady, przez Działoszę (c. d., str. 49—61); Kronika paryska; Jan Hempel, wspomnienie pośmiertne, przez K. Jurkiewicza (str. 89—92); Przegląd piśmiennictwa: 1. dra P. Chmielowskiego Autorki polskie, przez K. Kaszewskiego, 2. Rocznik filarecki; Kronika miesięczna; Wiadomości bibliograficzne; Nekrologia.

BOLEŚLAWIUSZ Klem. ks. Przeraziłwie echo trąby ostatecznej, na nowo przejrzone wydał ks. J. Stagracyński. Poznań, nakł. Księgarni katolickiej, 1886, w 8ce małej, str. 136, z rycinami. 60 fenig. = 36 cnt.; opr. 75 fenig. = 45 cnt.

BUJWID Odo dr. O leczeniu ochronném wścieklizny metodą Pasteura, wykład miany na posiedzeniu Towarzystwa lekarskiego krak. w dniu 16 czerwca 1886 (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 5 i 1 nl.

CHAMISSO Wojciech. Wybrane poezye i pieśni, w przekładzie redakcyi Roczników samborskich, ostatnia serya (Odbitka z IX Roczника samborskiego). Przemyśl, wydawnictwo i nakł. G. Kohna, czcionkami S. F. Piątkiewicza, 1885, w 8ce, str. 52, z ryćnią. 20 cnt. i 40 cnt.

CHMIELOWSKI Piotr. Studya i szkice z dziejów literatury polskiej, serya I. Kraków i Poznań, nakł. Żupańskiego i Heumanna, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 8ce, str. VI, 332 i 1 nl. 3 złr. 60 cnt.

Artyści i artyzm; Sobótka; Ostatnie lata życia Jana Kochanowskiego; Zapomniany poemat Wacława Potockiego; Epopeja z czasów saskich; Charakterystyka Ignacego Krasieckiego.

CHOLONIEWSKI S. ks. Opis podróży kijowskiej, odbytej w 1840 r., z rękopisu wydał dr. Ant. J. Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, bez wyrażonej druk., 1886, w 8ce, str. 155. 1 złr. 60 cnt.

CHOTKOWSKI Władysław ks. dr. Mowa pośła do Rady państwa, miana podczas rozprawy ogólnej nad ustawą przeciw socyalistom dnia 7 czerwca 1886 na 77 posiedzeniu Rady państwa (Odbitka z Unii). Tarnów, nakł. autora, druk. J. Pizsa, 1886, w 16ce, str. 17.

CHRZANOWSKI Leon. Odsiecz Wiednia w bitwie walnej 12 września 1683 r., opowiedziana na podstawie źródeł

współczesnych (Odbitka z Biblioteki warszawskiej). Warszawa, druk. J. Bergera, 1886, w 8ce, str. 143, III, II i 2 nl., z tabl. kolor. 1 rub. 50 kop.

CYBULSKI N. dr. prof. O wpływie pozycyi ciała na krążenie krwi u zwierząt (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 40, z figurami.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją W. Jabłonowskiego, nr. 13 i 14 z 1 i 15 lipca 1886. Lwów, druk. Gazety nar., w 8ce, str. 233—248 i 249—264.

Trześć: Rum, wódki i likiery przyrządzone na zimnej drodze czy przez destylację (c. d., 13 i 14); Doskonałe oczyszczanie wody (13); Zdrowiu szkodliwe środki uniwersalne i leki tajemnicze (13); Sprawy zawodu aptekarskiego; Kronika naukowa; Wiadomości bieżące i korespondencye; Ogłoszenia w osobnym dodatku.

DANILEWICZ Jan. Krótka nauka buchalterji podwójnej w kierunku handlowo-fabrycznym, do użytku przemysłowców i rzemieślników napisana przez ..... nauczyciela i autora Buchalterji i arytmetyki kupieckiej i bankierskiej (Biblioteczka rzemieślnicza, tomik II). Warszawa, druk. Zawiszewskiego, 1886, w 16ce, str. 91 i 2 nl. 40 kop.

DAUDET Alfons. Nabob, powist' z paryskoho życia, z francusko (perelożyw M. Podoliński). — Biblioteka najznakomytszych powistej, pid redakciu J. Befeja, tom XX). Lwiw, nakł. redakcyi Dila, druk. im. Szewczenka, 1886, w 8ce, str. 7 nl. i 425. 2 zlr. 70 cnt.

DEHN-ROTHFELSER H. von. Das Rathaus zu Posen. Jahrbuch der königl. preussischen Kunstsammlungen, Berlin, 1886, w 4ce, VII 1, str. 20—22.

DVORZAK Rudolf prof. Styky Slovanů polabských s říší německou za krále Jindřicha I a císaře Oty I. Programm c. k. vyššího gymnasia českého w Brně, Brno, 1886, w 8ce większej, str. 3—20.

DYGASIŃSKI Adolf. Z ogniw życia, nowele, tom I i II. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1886, w 8ce małej, str. 247, 186 i 2 nl., z portretem autora. 2 ruble.

DZIEGIECKI Bol. ks. Dziesięcioro przykazań wychowania katolickiego, wydał ..... podług czwartego wydania niemieckiego. Poznań, nakł. autora (?), druk. Kuryera poznań., 1886, w 16ce, str. 2 nl., 314 i 2 nl.

Encyklopedia wychowawcza pod redakcją J. T. Lubomirskiego, E. Stawiskiego, S. Przysiańskiego i J. K. Plebańskiego, tom IV zesz. 2 (Filologia-Filozofia). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Sikorskiego, 1886, w 8ce, str. 81—160.

ENGESTROEM Wawrz. hr. Benz. Kilka słów o hygiene duszy, odezwy miane w Towarzystwie przemysłowém w pałacu hr. Zamojskich. Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebski), 1886, w 16ce, str. 179.

ENN Władisław Für Jedermann. Berlin, Germania, 1886, w 16ce, str. VIII i 110. 25 fenig.

EWANS. Memoir of Kościuszko. Nowy York, 1886, w 8ce, str. ?, z ilustracyami.

FUDALEWSKI Władysław ks. św. t. Listy wiejskiego proboszcza do młodego kapłana o opowiadaniu słowa bożego, z włoskiego przełożył ..... profesor wymowy w seminarjum dyecezyalnym sandomierskim. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1886, w 8ce małej, str. 162 i 1 nl. 50 kop.

Fuehrer durch Krakau und Umgebung (Woerl's Reisehandbücher). Würzburg & Wien, L. Woerl, (1885/86), w 16ce, str. 15 i 1 nl., z planem miasta.

GŁODZIŃSKI Antonij. Pro chowanie swynej. Lwiw, kosztem Proświty, druk. im. Szewczenka, 1886, w 8ce małej, str. 1 nl. i 95, z 18 ilustracyami. 30 cnt.

GÓRNIŚIEWICZ Jędrzej ks. *Historya Jasnej góry Maryi w Borku starym, o. p. Tyczyn pod Rzeszowem, przez .... obecnego przeora borkowskiego, dla wiadomości miłej ludu i wspomnienia z piosneczkami podana.* Rzeszów, nakł. i druk. J. A. Pełara (H. Czerny), 1886, w 8ce, str. 13 i 1 nl., z ryciną.
Z Dni rocznych sług boskich Zakonu kaznodziejskiego, przez św. p. ks. Michała Siejkowskiego, dra św. teol., Dominikana, kaznodzieje i magistra nowicyuszów w Krakowie r. 1743. — Dochód na restauracyą kościoła.

GWÓDŹ Jan. *List otwarty szlachcica polskiego do redaktorów politycznych dzienników krajowych.* Kraków, nakł. J. Gwoździa, druk. Czasu, (1886). w 4ce, str. 2. nl. 4.

HANUSZ Jan dr. *O języku Ormian polskich, napisał . . . . docent sanskrytu i gramatyki porównawczej w Uniwersytecie wiedeńskim, I: Wyrazy zebrane w Kutach nad Czere-mozem (Odbitka z tomu XI Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.).* Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 132. 1 złr. 60 cent.

HEILPERN M. *Kefir, jego pochodzenie i własność (Odbitka z Wiadomości farmaceutycznych).* Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, 1886, w 8ce większej str. 43, z 2 drzeworytami. 25 kop.

Hofa-Park, kolonia polska w stanie Wisconsin. Milwaukee, 1885/86, w 8ce, str. 21 i 3 nl., z ilustracyami.

HOFFMAN & BOGDANOWICZ. *Nowy teatr w Lublinie (przez Karola Hoffmana i Leona Bogdanowicza).* Lublin, druk. rządu gubernialnego, 1886, w 8ce, str. 14, z 2 tabl. litogr. 15 kop.

HOLLAND F. M. *The rise of intellectual liberty from Thales to Copernicus.* London, 1885, w 8ce, str. VII i 458.

HOLZWARTH F. J. *Historia powszechna, przekład polski licznymi uzupełnieniami rozszerzony, tom VI część 2: Dzieje nowożytne, czasy rewolucyj*

religijnej. Warszawa, nakł. Przeglądu katolickiego, druk. Fr. Czerwińskiego, 1886, w 8ce, str. XII, 703 — 1592 i 1 nl. 2 ruble 50 kop.

HORAIN Julian. *Z życia poety, wspomnienia o Władysławie Syrokomli (Biblioteka powieści, podróży, pamiątek, opowiadań historycznych).* Lwów, nakł. Gabrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1886, w 8ce, str. 4 nl., 129 i 1 nl. 1 złr. 40 cent.
Na jednym wózku z poetą; Pod jednym namiotem z poetą; Ostatnie lata Syrokomli.

HOSIUS & KROMER. *Die deutschen Predigten und Katechesen der ermländischen Bischöfe Hosius und Kromer, von Dr. Franz Hipler.* Köln, Görres Gesellschaft zur Pflege der Wissenschaft im katholischen Deutschland, Commissionsverlag und Druck von J. P. Bachem, 1885, w 8ce, str. VIII i 180. 4 marki.

J. W. *Czytanka dla młodzieży (Biblioteka ruskoho pedahohicznoho Towarzystwa, knyżoczka I).* Lwiw, nakł. Tow., druk. im. Szewczenka, 1886, w 16ce, str. 54 i 2 nl. 10 cent.

— *Toż,* knyżoczka III. Tamże, 1886, w 16ce, str. 46 i 2 nl. 10 cent.

JABŁONOWSKI Georg. *Ueber die Einwirkung des Quecksilbers auf den thierischen Organismus, Inauguraldissertation.* Berlin, O. Lange, 1885, w 8ce, str. 35 i 1 nl.

JACOB G. *Welche Handelsartikel bezogen die Araber des Mittelalters aus den nordisch-baltischen Ländern?* Leipzig, Böhme, 1886, w 8ce, str. 41. 1 marka 20 fenig.

JAKOWENKO. *Porwani struny. Żytomir, typogr. A. O. Szterezona, 1886, w 16ce, str. 64.*

Poezycy ukraińskiego poety.

JAKUBOWSKI Maciej Leon dr. *Szpital św. Ludwika dla dzieci w Krakowie, jego powstanie, rozwój i działalność dziesięciolecia od 1876 — 1885 r., napisał . . . c. k. profesor p. n. kliniki pedyatrycznej, dyrektor szpitala św. Ludwika.* Kraków, nakł. autora,

druk. Czasu, 1886, w 8ce większej, str. 76 i 1 nl.

JAROSZEWICZ ks. Żywot bł. Sadocha i innych męczenników sandomierskich, wyjęty z dzieła Matka św. Polska. Poznań, nakł. Księgarni katolickiej, 1885, w 8ce, str. 19. 10 fenig.

JATKOWSKI Herm. De sermone in A. Persii Flacci et D. Junii Juvenalis satiris figurato (Programm des Gymnasiums in Allenstein). Allenstein, 1886, w 4ce, str. XXIV.

Odbitka ze Sprawozdania gimn. w Olsztynie.

JOKAJ Maurycy. Królewęta, A kis királyok, romans historyczny w pięciu tomach, tłumaczenie z oryginału Bolesławy Jaroszewskiej (Biblioteka Wieku, I). Warszawa, druk. Wieku, 1886, w 8ce, str. 496.

KANTECKI ks. dr. Gorzałka, bratnie słowo do ludu polskiego, wydanie trzecie. Poznań, nakł. i druk. Kuryera poznań., 1886, w 8ce, str. VIII, 53 i 2 nl.

Na końcu: „Satyra na gorzałkę z XXVIII (!) wieku, znaleziona w współczesnym mocno uszkodzonym rękopisie“.

Klasyfikacya uczniów szkoły pospolitej w Podgórzu po ukończeniu roku szkolnego 1886. Kraków, nakł. szkoły, druk. A. Koziańskiego, 1886, w 4ce, str. 12.

KOBIERNICKI Marcyan. Nieznanego pisarza z XVI w. Historia o czterech młodzieńcach i Treny p. Jakubowi Strusiowi, od rąk tatarskich zginionemu, wydał Jakub Kazimierz Giejsztor. Warszawa, St. Giejsztor, druk. Instytutu głuchoniem. i ociemn., 1886, w 8ce, str. 12 i kart 15 nl.

KOLBERG Oskar. Lud, jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłówia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce, serya XIX: Kieleckie, część II. Kraków, wydanie z pomocą Akademii umiej., druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. IV i 267, z nutami w textcie.

KOMIEROWSKI Roman dr. Rys historyczny 25letniego istnienia Towarzystwa centralnego gospodarczego na W. ks. poznańskie, rzecz napisana przez ..... członka zarządu w okazyi uroczystego obchodu tej rocznicy, a odczytana na walnym zebraniu Tow. dnia 16 marca 1886. Poznań, nakł. Tow., druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1886, w 8ce, str. 55. 60 fenig.

KORZENIOWSKI Józef. Emeryt, powieść. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1886, w 8ce małej, str. 358. 1 rubel 20 kop.

KOSIŃSKI K. Książka do początkowego czytania, wydanie 137. Poznań, nakł. wydawcy, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1886, w 8ce, str. 36 i 88. 50 fenig.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt IX i X z r. 1886. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 429—588, z 4 tabl. litogr.

Treść: Wyciąg z protokołów posiedzeń Tow., treść odczytów dra Petelenza, prof. A. M. Łomnickiego, prof. dra Radziszewskiego i dra E. Wołoszczaka; Nowy przyrząd do badania prędkości ruchu krwi i jego zastosowanie, przez dra N. Cybulskiego (str. 432—478); Synteza alkaloidów, przez dra H. Silbersteina (dok., str. 478—529); Pojęcie o przestrzeni i zasady geometrii, przez R. P. (str. 530—547); Studya geologiczne w Karpatach, przez dra E. Dunikowskiego (c. d., str. 547—574); Studya geologiczne w okolicy Synowódzka, przez K. Angermana (str. 575—582); Słupy pod kopcem Unii na górze zamkowej we Lwowie, przez A. M. Łomnickiego (str. 582—586); Notatki naukowe.

KOTIUŻYŃSKI Zygmunt. Droga do ogleдного wyjścia z kryzysu agrarnego, Z. K. Kijów, druk. Uniw. (J. Zawadzkiego), 1886, w 8ce, str. 20. 25 kop.

KOZŁOWSKI S. ks. Historia święta dla użytku młodzieży, przez ... obecnienie biskupa łucko-żytomierskiego, część I: Historia starego testamentu,

wydanie jedenaste. Warszawa, A. W. Gruszecki, druk. J. Zawadzkiego w Wilnie, 1886, w 8ce małej, str. 251. 50 kop.

Zalecona przez ministryum oświaty publicznej do użytku w szkołach początkowych okręgu naukowego warszawskiego.

KRASZEWSKI J. I. Paměti neznámého, dle druhého opraveného vydání přeložil J. Tumpach, díl I i II (Bibliotéka zábavná, dílo CIII). Brno, P. Pl. J. Mathon, 1886, w 8ce małej, str. 197 i 172. 60 cnt. i 60 cnt.

— Sur la Sprée, roman traduit du polonais par A. H. (Alexandre Hołyński). Paris, libr. Hachette et Comp., imp. Bourleton, 1886, w 8ce małej, str. VI, 238 i 1 nl. 1 frank 25 cent.

KRUSZEWSKI N. Prinzipien der Sprachentwicklung. Internationale Zeitschrift für allgem. Sprachwissenschaft von F. Techmer, Band II 2, Leipzig, 1885 (1886), w 8ce, str. 258—268.

KRYSTYNIACKI Jan prof. Fasti Sarmebiani czyli o chronologicznym porządku pieśni Macieja Kazimierza Sarmiewskiego (Odbitka ze Sprawozdania c. k. IV gimnazjum lwowskiego). Lwów, J. Milikowski (P. Starzyk), druk. ludowa, 1886, w 8ce, str. 55. 50 cnt.

KRZYMIŃSKI Józef. Ueber Nierenaffection der Schwangeren und Gebärenden, Inauguraldissertation. Berlin, E. S. Mittler & Sohn, 1885, w 8ce, str. 40.

KUDELKA Szczęśny dr. Burak cukrowy i jego uprawa, wydanie drugie przejrzone i pomnożone (Wydawnictwa rolnicze pod redakcją Al. Trylskiego). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1886, w 8ce, str. 1 nl. i 135. 75 kop.

KUNZE dr. & dr. GOLEŃSKI. Musterbeispiele zur Einübung der lateinischen Syntax, am königl. Gymnasium zu Rogasen in Fach-Conferenzen vereinbart und zusammengestellt, 2te vermehrte und verbesserte Auflage. Rogasen, Alexander, 1886, w 8ce, str. 28. 30 fenig.

KUPIEC dobry. Sztuka prędkiego zbożacenia się, czyli wskazanie drogi każdemu handlującemu lub przemysłowcowi zostania w krótkim czasie milionerem, napisał ..... Warszawa, druk. Noskowskiego, 1886, w 16ce, str. 16. 10 kop.

KWIATKOWSKI Saturnin. Jan Giskra z Brandysu, rys biograficzny z XV w. Lwów, nakł. autora, Gubrynowicz i Schmidt, I związkowa druk., 1886, w 8ce, str. 55. 40 cnt.

LILIEFELD Zygmuntdr. O pojęciu i strukturze poręki, ze szczególném uwzględnieniem zobowiązań realnych, studyum z dziedziny austriackiego prawa prywatnego i handlowego, część I: Poręka i interwencya. Lwów, nakł. autora, druk. Dziennika polskiego, 1886, w 8ce, str. nl. 6 i 366.

LINK Ignacy dr. Chrzęstniak wielkości główki dziecięcej, wychodzący z kości gnykowej, podał ..... lekarz pułkowy, obecnie operator w klinice (Z kliniki chirurgicznej prof. dra Mikulicza w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 8.

LISKE Xawery dr. prof. Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej polskiej, z archiwum tak zwanego bernadyńskiego we Lwowie, w skutek fundacyi św. p. Alexandra hr. Stadnickiego wydane staraniem galicyjskiego Wydziału krajowego, tom XI. Lwów, Seyfarth i Czajkowski, I związkowa druk., 1886, w 4ce, str. XXV i 567. 8 złr.

Najdawniejsze zapiski sądów sanockich, 1423/1462.

— Literaturbericht. Historische Zeitschrift von Sybel, Neue Folge Band XX, München & Leipzig, 1886, w 8ce, str. 152—172.

Ocenienie krytyczne ogłoszonych drukiem w ostatniem tryleciu historycznych wydawnictw, dzieł i rozpraw: Bartoszewicza J., Barzykowskiego St., Bobrzyńskiego M., Bostla F., Bukowskiego J., Carona J., Chodyńskiego Z., Czermaka W., Dubieckiego M., Duponta F., Finkla L., Janickiego

Ig., Jaroehowskiego K., Kalinki W., Kluczyckiego Fr., Koehlera E., Korytkowskiego J., Korzona T., Kudelki F., Kwiatkowskiego S., Lewickiego A., Loewenfelda R., Lebińskiego Wł., Łosia W., Małachowskiego St., Morawskiego K., Nachera T., Pawińskiego A., Piekosińskiego Fr., Prochaski A., Radziwińskiego Z. L., Rembowskiego A., Smoleńskiego Wł., Smolki St., Sokołowskiego A., Stefczyka F., Stronczyńskiego K., Ulanowskiego B., Waliszewskiego K., Warszawickiego Krz., Wierzbowskiego T., Wisłockiego Wł., Wojciechowskiego T., Wolfa J., Wybranowskiego R., i Zaleskiego Br.

LITAWOR. Oleodruki, szkice jesienne. Warszawa, druk. E. Skińskiego, 1886, w 8ce małej, str. 118. 50 kop.

LUBIŃSKI Czesław. Szkice z ziemi i historii Prus królewskich: Listy z podróży odbytej przez .... Gdańsk i Pelplin, nakł. i druk. E. Michałowskiego, 1886, w 16ce, str. 319 i 1 nl. Opr. 2 marki.

Treść: I. Chojnice; II. i III. Kościerzyna; IV. Kaszubska Szwajcarya, Kartuzy; V. Wejherowo, Puck, Jastarnia pucka i gdańska, Hela; VI. i VII. Copoty-Sobótka, Oliwa; VIII., IX. i X. Gdańsk; XI. Tczew, Malbork, Mątwy; XII. Pelplin; XIII. Gniew, Kwidzyn; XIV. Nowe, Grudziądz, Sartawice, Świecie, Chełmno; XV. Chełmża, Toruń.

Lutnia polska, zbiór pieśni i piosenek obyczajowych i okolicznościowych, miłosnych, ary i dumek, piosenek wiejskich, mazurów, krakowiaków, kujawiaków, obertasów, piosenek dla rzemieślników, weselnych i różnej innej treści, z melodyjami, opracował L. Noel, tomik V. Poznań, nakł. Księgarni katolickiej, 1886, w 16ce, str. ? 2 marki = 1 złr. 25 cnt.; opr. 2 marki 50 fenig. = 1 złr. 50 cnt.

LUTSCH Hans. Die Kunstdenkmäler der Stadt Breslau, im amtlichen Auftrage bearbeitet von .... Regierungs-Baumeister (Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, I). Breslau, W. G. Korn, 1886, w 8ce, str. XIV i 260. 4 marki.

Lwów dla Stryja i Liska 1886: Grosz wdowi. Lwów, K. Łukaszewicz,

druk. im. Szewczenki, 1886, w 4ce, str. 12, z rycinami. 40 cnt.

Czysty dochód na pogorzalców.

— **Stryjowi 1886** (Dla Stryja). Lwów, nakł. Koła liter.-artyst., druk. Pillera i Sp., 1886, w 4ce, str. 4 nl. i 108, z rysunkami. 2 złr. 50 cnt.

ŁAŃSKA N. Obrusyteli, powist' iz suspilnoho zytia poliskoji krajiny, z welykoruskoho perekłała ***, czast' II. Lwiv, nakł. K. Tkacza, druk. im. Szewczenka, 1886, w 8ce małej, str. 169 i 1 nl. 50 cnt.

ŁOŚ W. hr. Lydia-Rosyanka, opowiadanie powstańca. Kraków i Warszawa, G. Gebethner i Sp., druk. związkowa, 1885, w 8ce małej, str. 283. 2 złr.

ŁUKOWSKI M. Elementarny przewodnik gramatyczny, zawierający najważniejsze prawidła języka polskiego do użytku w szkole i w domu, popularnie opracował .... nauczyciel przy szkole świętojańskich w Gnieźnie, dział I i II. Gniezno, nakł. i druk. J. B. Langiego, 1886, w 8ce, str. 1 nl., 58 i 2 nl., 30 i 1 nl. 1 marka.

I. Głosownia i części mowy; II. Składnia i ortografia.

MARBEAU Edward. Germanisation des provinces polonaises de la Prusse. Revue française z lipca r. 1886, Paris, w 8ce, str. 50—53.

MARIENWERDER Joannes. Septillium b. Dorotheae Montoviensis, nunc primum editum opera et studio rectoris dris Fr. Hipler (Ex Analectis Bollandianis). Bruxellis & Braunsbergae, Huye, 1885, w 8ce, str. 258. 6 marek.

Materyały do klimatografii Galicyi, zebrane przez sekcyą meteorologiczną Komisyi fizyograficznej c. k. Akademii umiej., r. 1885 (Odbitka ze Sprawozdań Komisyi fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 298 i 1 nl.

MICKIEWICZ Adam. Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie, historia szlachecka z r. 1811 i 1812 w dwunastu księgach, wydanie nowe z portretem

autora. Kraków, nakł. Gebethnera i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 32ce, str. 448 i 1 nl. Opr. 2 złr. 60 cnt.

MILEWSKA Aniela. Na tle małego miasteczka, obrazek społeczny (Odbitka z Tygodnika beletrystycznego i nauk.). Poznań, nakł. i czcionkami Fr. Choczyńskiego, 1886, w 8ce, str. 75.

MRAZEK Józef. Monografia Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, skreślona dla upamiętnienia 25tej rocznicy istnienia tego Towarzystwa, przypadającej w dniu 1 maja 1886 r., przez ..... sekretarza Tow. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1886, w 4ce, str. 5 nl., 415 i 1 nl., z 4 tabl. litogr. 3 złr.

NEHRING dr. Schlesische Ortsnamen auf witz, itz. Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift w nrze 16 z grudnia r. 1885, Breslau, w 8ce, str. 485—493.

NEMENYI A. dr. Współczesne Węgry, szkice. Warszawa, wydawnictwo i druk. Przeglądu tygodniowego, 1886, w 8ce małej, str. 2 nl. i 436. 1 rubel 50 kop.

NIEDŹWIEDZKI Jul. prof. Stosunki geologiczne formacji solonośnej Wieliczki i Bochni, III: Stosunki uławiczenia wielickiego utworu solnego w przekroju przez szyb Franciszka Józefa (Odbitka z Kosmosu). Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, I związkowa druk., 1886, w 8ce, str. 123—140, z tabl. IV. 60 cnt.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją M. Godlewskiego, zeszyt z 15 marca 1886. Warszawa, druk. Wieku, w 8ce, str. 369—448.

Trześ: Echa pierwszych rozpraw w sejmie pruskim, przez ks. Z. Chełmickiego (str. 369—378); Pisma polityczne J. Szujskiego, przez L. Dębickiego (str. 379—388); Królowa Jadwiga, przez St. Smolkę (c. d., str. 389—401); Kronika ekonomiczna, przez Z. O.; O rzeczach teatralnych uwagi luźne, przez T. J. Chońskiego; Listy z nad Sekwany, przez K. Waliszewskiego; Sprawy

bieżące, napisał Polikrates; Kronika handlowa, przez J. Wł.; Przegląd literacki.

— Toż, zeszyt z 1 kwietnia 1886.

Tamże, w 8ce, str. 449—520.

Trześ: W przedmiocie zbytku uwag kilka, przez M. Faleńską (str. 449—455); Pamiętniczek A. Hulewicza, konfederata barskiego, podał K. P. (str. 456—468); Prawo spadkowe a własność ziemską, przez J. Milewskiego (c. d., str. 469—481); Stosunki własności ziemskiej w Małopolsce w drugiej połowie XVI w., przez A. Pawińskiego (str. 482—503); Jassy w pieśniach ludu polskiego, przez Z. Glogera (str. 504—513); Sprawy bieżące, przez Polikratesa; Kronika handlowa, przez J. Wł.

— Toż, zeszyt z 15 kwietnia 1886.

Tamże, w 8ce, str. 521—600.

Trześ: Dwie delegacye, przez J. Włoskiewicza (str. 521—531); Prawo spadkowe a własność ziemską, przez dra J. Milewskiego (dok., str. 532—557); Stosunki własności ziemskiej w Małopolsce w drugiej połowie XVI w., przez A. Pawińskiego (c. d., str. 558—572); Studium Piotra Chmielowskiego o Mickiewicu, przez T. J. Chońskiego (str. 573—585); Sprawy bieżące, przez Polikratesa; Kronika handlowa, przez J. Wł.; Przegląd literacki; Nekrologia.

— Toż, zeszyt z 1 maja 1886.

Tamże, w 8ce, str. 601—680.

Trześ: Ze stosunków poznańskich, przez dra J. M. (str. 601—624); Stosunki własności ziemskiej w Małopolsce w drugiej połowie XVI w., przez A. Pawińskiego (dok., str. 625—637); Rossini i Marietta Malibran, przez A. M. L. (str. 638—657); Ze statystyki społecznej, przez W. Załęskiego (str. 658—670); Studya nad literaturą polską Ad. Bełcikowskiego, przez T. J. Chońskiego (str. 671—676); Kronika handlowa, przez J. Wł.; Przegląd literacki; dra J. Mycielskiego Porwana z klasztoru, przez A. D.

— Toż, zeszyt z 15 maja 1886.

Tamże, w 8ce, str. 681—752.

Trześ: Historia prawa wieczysto-czynszowego w guberniach północno i południowo-zachodnich cesarstwa rosyjskiego, przez A. Rembowskiiego (str. 681—698); Rossini i M. Malibran, przez A. M. L. (c. d., str. 699—710); Ze statystyki społecznej, przez W. Załęskiego (dok., str. 711—718); O wniosku Romanżuka, przez C.; Listy z nad Sekwany, przez K. Waliszewskiego; Kronika handlowa, przez J. Wł.; Przegląd literacki: J. Jędrzejewicza Kosmografia, przez F. C.

— Toż, zeszyt z 1 czerwca 1886. Tamże, w 8ce, str. 753—824.

Treść: Generał Józef Orłowski, przez dra Ant. J. (str. 753—770); Historia prawa wieczysto-czynszowego, przez A. Rembowskiego (c. d., str. 771—789); Rossini i M. Malibran, przez A. M. L. (c. d., str. 790—799); Kronika ekonomiczna, przez Z. O. Sprawy bieżące, przez Chorążego; Kronika handlowa, przez J. Wł.

— Toż, zeszyt z 15 czerwca 1886. Tamże, w 8ce, str. 825—904.

Treść: Nie tędy droga; Historia prawa wieczysto-czynszowego, przez A. Rembowskiego (c. d., str. 849—872); Rossini i M. Malibran, przez A. M. L. (c. d., str. 873—884); Albert, wójt krakowski, uwięziony dramt Stan. Kozłowskiego, przez T. J. Choińskiego (str. 885—897); Przegląd literacki: K. Jarochońskiego Z czasów saskich, przez C.; Kronika handlowa, przez J. Wł.

— Toż, zeszyt z 1 lipca 1886. Tamże, w 8ce, str. 1—80.

Treść: Francya żydowska, przez K. Waliszewskiego (str. 1—22); Rossini i M. Malibran, przez A. M. L. (c. d., str. 23—36); Historia prawa wieczysto-czynszowego, przez A. Rembowskiego (c. d., str. 37—52); Nowości teatralne, przez T. J. Choińskiego; Sprawy bieżące, przez Chorążego; Kronika handlowa, przez J. Wł.

NOWICKI Władysław. Początki języka polskiego, książka do czytania, ułożona podług stopniowego rozwoju pojęć, mowy i gramatyki, wyd. czwarte. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skińskiego, 1886, w 8ce małej, str. 215, z 50 drzeworytami w tencie. Opr. 50 kop.

Zalecona przez ministerium oświecenia publicznego do użytku w szkołach początkowych okręgu naukowego warszawskiego.

NOWOWIEJSKI A. ks. m. św. t. Spiewy liturgiczne, muzyka i chóry kościoła katolickiego, opracował .... prof. seminarium dyecezyjalnego w Płocku. Warszawa, druk. Fr. Czerwińskiego, 1886, w 16ce, str. 127. 30 kop.

ODYNIEC Antoni Edward. Treny na cześć córki Antoninki i wnuczki Zosi, drukowane jako rękopis. Kraków, nakł. dra Wł. Miłkowskiego, druk. związkowa, 1886, w 16ce, str. 32.

ORŁOWSKI Józef dr. Czy bańka ssąca, przyłożona do ściany brzusznej, jest

w stanie wywołać ujemne parcie wśród brzucha (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 3.

— Kilka uwag nad wartością podotrzewnowej operacji przepukliny uwięzniętej bez otwarcia worka, skreślił .... prymaryusz szpitala powszechnego w Przemyślu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 11.

ORZECHOWSKI Paweł. Pielgrzymka do Częstochowy i Jerozolimy, odbył i spisał .... do druku poprawił pisarz Gazety świątecznej. Warszawa, wydawnictwo K. Prószyńskiego, druk M. Ziemkiewicza, 1886, w 16ce, str. 1 nl. i 192. 25 kop.

OSTRODZKI Isidor. Der Retropharyngealabscess bei Kindern, inauguraldissert. Berlin, Druck von C. Koepsel, 1885, w 8ce, str. 34 i 2 nl.

PARTYCKI Omelian. Rуска czytanka dla III klasy szkół sereďnych (i seminarj uczytelskich). Lwiv, nakł. krajewoho fondu, druk. im. Szewczenka, 1886, w 8ce, str. 320 i IV. 1 złr.

— Toż, dla IV klasy szkół sereďnych. Tamże, 1886, w 8ce, str. 336 i IV. 1 złr.

PASTOR Leon ks. Na święto Bożego ciała: Sześć krótkich nauk dogmatyczno-moralnych o rzeczywistej obecności P. Jezusa w Najśw. sakramencie ołtarza, opracował .... proboszcz w Radowymnie i autor Kazań na temat pieśni kościelnych. Przemyśl, nakł. autora, czcienkami S. F. Piątkiewicza, 1886, w 8ce, str. 60.

Czwarta część dochodu przeznaczona na odbudowanie kościoła obr. łac. w Stryju.

PAWIŃSKI Adolf. Polska XVI w. pod względem geograficzno-statystycznym: Małopolska, tom III i IV (Źródła dziejowe, tom XIV i XV). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1886, w 8ce, str. III, 201, 2 nl. i 431, z tabl., 432—589, 1 nl., C, 1 nl. i 59. 5 rubli.

PCZIŁKA Ołena. Dumky-mereżanky. Kijew, typogr. H. T. Korczak-Nowickiego, 1886, w 8ce, str. 97, 2 nl. i II. 50 kop.

PEDERZANI-WEBER J. Die Marienburg, Deutschlands erste Kulturstätte im Osten. Berlin, Friedrich Nachf., 1886, w 8ce, str. VII i 147. 2 franki 50 fenig.

PIEKOSIŃSKI Franciszek dr. Kodex dyplomatyczny Małopolski, tom II 1153 — 1333, wydał i przypisami objaśnił .... (Monumenta medii aevi historica, res gestas Poloniae illustrantia, IX). Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Czasu, 1886, w 4ce, str. LVI i 374, z 1 tabl. litogr.

Pieśni kościelne polskie i niemieckie dla parafii katolickiej w Lipniku. Kraków, druk. J. Fischera, 1885, w 16ce, str. III i 65.

PINTOWSKI Felicyan. Sąsiedzi (Wydawnictwo Macierzy polskiej, książeczka 29). Lwów, nakł. Macierzy, Towarzystwo pedagogiczne, druk. Wł. L. Anyczca i Sp. w Krakowie, 1886, w 8ce małej, str. 105.

PLANER Izidor. Chanoch L'naar: Historia biblijna wraz z zasadami i rytuałem religii mojżeszowej dla użytku izraelskiej młodzieży szkolnej, opracował .... rzeczywisty nauczyciel szkoły miejskiej im. Czackiego i nauczyciel religii mojżeszowej i języka hebrajskiego w c. k. gimnazjum Franciszka Józefa we Lwowie, część I: Od stworzenia świata do Jozuego. Lwów, druk. polska, 1886, w 8ce, str. 4 nl. i 96. 40 cnt.

POTOCKI Leon Lubicz ks. Wykład składu apostołskiego, miany w kościele parafialnym w Miastkowie pod Łomżą dyecezyi augustowskiej, tom II. Warszawa, nakł. autora, druk. Fr. Czerwińskiego, 1886, w 8ce małej, str. 220. 1 rubel.

PRASEK Vinc. prof. Osady zanikłe a někdy pusté na Opavsku. Program českého nižšího gymnasia v Opavě

r. 1886, Opava, 1886, w 8ce, str. 13 — 38.

PRAWDZIC K. Zasady i przepisy dobrego wychowania, według dra Albana Sztolca dla użytku rodziców, nauczycieli, duchownych i innych wychowawców opracował .... Lwów, nakł. ks. Zygm. Gorazdowskiego, K. Łukasiewicz, druk. ludowa, 1886, w 8ce małej, str. 304 i 3 nl. 1 złr. 20 cnt. = 1 rs. = 2 marki.

Czysty dochód na zakład nieuleczalnych i wyzdrowieńców we Lwowie.

PROKOP o. Kapucyn. Nabożeństwo do Przenajśw. serca Jezusowego, ułożone na szczególną część Bożej Matki. Warszawa, własność i druk. St. Niemiery, 1886, w 16ce, str. 512. 60 kop. = 4 złp.

— Skuteczny sposób pozbycia się nałogu przeklinania, zawierający koronkę w tym celu ułożoną, wyd. trzecie przejrane. Warszawa, własność i druk. St. Niemiery, 1886, w 16ce, str. 30, z drzeworytami. 5 kop. = 10 grp.

Przegląd pedagogiczny, czasopismo poświęcone sprawom wychowania szkolnego i domowego pod redakcją E. Bańskiego, zeszyt 13 i 14 z 1 i 15 lipca 1886. Warszawa, druk. Kowalewskiego, w 8ce, str. 389—420 i 421—452

Treść: Wakacje, przez Fl. Łagowskiego (13); Z wycieczki w celu zwiedzenia zakładów profesjonalnych, przez J. Kühna (13); Wskazówki metodyczne do nauczania początków gramatyki języka polskiego, przez H. Wernica (c. d., 13 i 14); Program spostrzeżeń nad dzieckiem, przez J. Wł. Dawida (c. d., 13, 14); Nauka o rzeczach (dok., 13, 14); Kartki z geografii fizycznej, przez W. Nałkowskiego (14); Korespondencya z Krakowa; Krytyka i bibliografia.

— polski, pod redakcją dra J. Mycielskiego, zeszyt z lipca 1886. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 197 i 62.

Treść: O ucisku narodowości w starożytnym Rzymie, przez K. Morawskiego (str. 1—32); Michał Czajkowski, przez St. Tarnowskiego (dok., str. 33—69); Nowocześni pisarze Rosyi: Gogol, przez A. M. L. (str. 70—95); W pięćdziesięciu rocznicę, przez

St. Smółek (c. d., str. 96—114); Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, przez Józ. Kleczyńskiego (str. 115—124); Czy to odpowiedź stronnictwa czy interwencja osobista, przez Anat. Lewickiego (str. 125—140); Kronika literacka; Przegląd polityczny; Spis przedmiotów zawartych w 80 tomach Przeglądu polskiego od 1 lipca 1866 r. do 1 czerwca 1886 r., zestawiał Jarosław Pieniążek.

— powszechny, pod redakcją ks. M. Morawskiego T. J., zeszyt z lipca 1886. Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce większej, str. X i 148.

Treść: Joanna d' Arc Matejki, przez ks. E. Skrochowskiego (str. I—X); Celowość przyrody wobec krytyki dzisiejszej, przez ks. M. Morawskiego T. J. (str. 1—16); Bazylika litewska, przez A. H. Kirkora (c. d., str. 17—25); O projektach wprowadzenia czasu wszechspólnego, przez dra Wierzbickiego (dok., str. 26—40); Człowiek w stosunku do religii i wiary, przez ks. A. Langerę T. J. (str. 41—53); Prawo prywatne w świecie starożytnym, przez L. Żychlińskiego (str. 54—70); Z współczesnej poezji prowansalskiej, przez ks. J. Badeniego T. J. (str. 71—85); Po zjeździe nauczycielskim, przez dra K. Petelena (dok., str. 86—97); Przegląd piśmiennictwa; Sprawozdanie z ruchu religijnego, społecznego i naukowego.

— społeczny, pismo naukowe i literackie, pod redakcją St. Manieckiego, zeszyt z czerwca 1886. Lwów, druk. polska, w 8ce, str. 395—474.

Treść: Szkice programowe, IV. Polska etnograficzna, nasze zadania narodowe (str. 395—403); Polska w czasie wielkiej rewolucji francuskiej, przez B. Limanowskiego (c. d., str. 404—420); Objawy kapitalizmu w Polsce, przez K. Dłuskiego (str. 421—432); Próby reform socjalno-politycznego ustroju w Austrii, I. Inspektorat fabryczny, przez dra Wł. Lewickiego (str. 432—444); Kapitalizm i moralność, przez dra A. Złotnickiego (c. d., str. 444—453); Na dnie, nowela, przez Iw. Franko (dok., str. 454—463); Sprawozdania literackie; Kronika.

— techniczny, czasopismo miesięczne poświęcone sprawom techniki i przemysłu, pod redakcją F. Kucharzewskiego, zeszyt z czerwca 1886. Warszawa, druk. J. Sikorskiego, w 4ce królewskiej, str. 125—148, z 3 tabl. rysunków.

Treść: Zarys rozwoju przedsiębiorstwa bawełny, przez S. Kaczorowskiego (str. 125

—127); O zaopatrzeniu m. Krakowa w wodę, przez J. Tuszyńskiego (dok., str. 127—130); Krytyka i bibliografia; Przegląd kongresów i wynalazków; Kronika bieżąca.

PRZERWA Kazimierz. Illa. Kraków i Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego & K. J. Heumanna, druk. związkowa, 1886, w 8ce małej, str. 1 nl. i 49. 40 cnt.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją A. Krechowickiego, zeszyt z lipca 1886. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 577—672.

Treść: O obecnym stanie nauki prywatnego prawa polskiego i jej potrzebach, przez dra O. Balzera (str. 577—589); Dawni mistrze, przez K. Chłędowskiego (dok., str. 590—599); Z przeszłości Struja i starostwa stryjskiego, przez F. Bostla (str. 600—615); Polityczna korespondencja Fryderyka W., przez K. Jarochońskiego (c. d., str. 616—627); Erazm Gliczner-Skrzetulski, przez R. Ottmanna (c. d., str. 628—638); Dzieje Rzeczypospolitej krakowskiej, przez J. Mieroszowskiego (c. d., str. 639—645); Awanturcy XVIII w., przez P. J. Bykowskiego (c. d., str. 646—654); Legioniści polscy na wyspie San Domingo, przez G. Meinerta (c. d., str. 655—663); Kronika literacka: 1. dra O. Balzera Geneza trybunału kor., przez dra L. Fla, 2. dra E. Tilla Prawo prywatne austr., przez dra Z. P.

PRZYBYLSKI Michał. Wybór poezyi w Babińcach. Jasio, nakł. autora, czioukami L. D. Stoegera, 1886, w 8ce, str. 242.

PRZYGODE Alfredus Posnaniensis. De Eclogarum Virgilianarum temporibus, dissertatio inauguralis. Berolini, typ. H. Blanke, 1885, w 8ce, str. 61 i 2 nl.

Rocznik IX, wydawnictwo na cele dobroczynne samborskie, nowa serya ilustrowana, wydawana nakładem i staraniem G. Kohna, Przemysł, czioukami S. F. Piątkiewicza, 1885/86, w 8ce, str. 294 i 1 nl., z rycinami. 1 złr. 80 cnt.

Artykuły i wierszyki: B. Andruszewicza, J. Antonowiczowój, Emilii z Balióskich, Maryi Bartusowój, Wł. Ciesielskiego, Kazimierza G., A. Kovácsa, Felicji Ł. z T., J. Majkowskiego, Maryi z Rusiowa, Metodego O., Nałęczka Piusa z Witoszyna, Jul. Nowakowskiego, Miecz. Romanowskiego Jun., Stef. z Opatówka, Alfr. Stehlika, Wład. Tarnowskiego, M. Wszelaczyńskiego i dra A. Zippera. Na str. 4—23: Malarz-

artysta i poeta, Zyg. Sidorowicz, przez G. Kohna; str. 72—86: Piaszczaki leżajskie, przez o. Metodęgo Bernardyna; str. 135—167: Opowiadanie starego legionisty, przez Piusa Nałęcza z Witoszyna; str. 173—186; Enoch Arden, przez dra A. Zippera; str. 191—202: O wychowaniu dzieci, przez Felicyą z T. Ł.

ROGOWICZ J. dr. O ciąży szyi macicznej, graviditas cervicalis (Odbitka z Pamiętnika lekarskiego). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1886, w 8ce, str. 22.

ROGOZIŃSKI S. S. Pod równikiem, odczyty wypowiedziane w sali radnej m. Krakowa (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1886, w 8ce małej, str. 159. 1 złr. 25 cent.

ROSNER Jan dr. Przypadek wyleczenia torbiela jajnikowego po nakłuciu, drugi po dobrowolnym pęknięciu (Z oddziału i kliniki prof. Madurowicza w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 8.

ROSSIGNOLI G. o. Cuda boże w Przenajśw. sakramencie, przez .... i innych późniejszych autorów zebrane na większą chwałę Bożą, wolny przekład z francuskiego. Warszawa, Gebethner i Wolff, Wiino, typogr. O. Zawadzkiego, 1886, w 16ce, str. XVI i 350. 40 kop.

Rozdanie nagród dnia 28 czerwca 1886 w zakładzie naukowym zakonnic Najśw. serca Jezusowego we Lwowie. Lwów, nakł. zakonnic, druk. Wł. Łozińskiego, 1886, w 8ce większej, str. 16.

ROZAŃSKI Stefan. Nauka rachunków dla samouków. Warszawa, nakł. autora, druk. br. Jeżyńskich (J. Ungra), 1886, w 8ce małej, str. 2 nl. i 167. 15 kop.

RYBARSKI Felix. Szkoły kieleckie przed stu laty, w 1786 r. Gazeta kielecka, nr. 34—38 z 2—16 maja 1886, w oddzinku.

SARNECKI Mikołaj. Podsedek, kartka z pamiętników Wołynia, przepisał .... Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skińskiego, 1886, w 16ce, str. 63. 30 kop.

SCHAITTER dr. Zapiski kazuistyczne z zakładu sądowo-lekarskiego prof. E. Hofmana w Wiedniu (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 18.

SCHUPP Roderyk. Statystyczny opis lasów gminy miasta Lwowa, przytęm sprawozdanie ankiety o urządzeniu gospodarstwa tych lasów, w dodatku instrukcyja do wykonania i utrwalenia urzędzenia lasów miejskich i fundacyjnych, ułożył i przedstawił .... inspektor lasów gminy miasta Lwowa, z mapą przeglądową. Lwów, nakł. gminy miasta, druk. Dziennika polskiego, 1886, w 8ce, str. 63, z mapą. 1 złr. 20 cent.

Siegel von Krakau und Kasimir aus den Jahren 1247, 1329, 1347, und aus der ersten Hälfte des XV Jahrhunderts. Mittheilungen der k. k. Central-Commission, II 2, Wien, 1886, w 4ce, str. LXXXIII — LXXXIV, z 4 rycinami.

SIENKIEWICZ Henryk. Potop, powieść historyczna, tom IV i V. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1886, w 8ce małej, str. 308 i 250.

SŁONINKA Julian. Historia c. k. 20 pułku piechoty, opracował .... c. k. major. Nowy Sącz, nakł. J. K. Jakubowskiego, druk. W. Korneckiego, 1886, w 8ce, str. 174 i 1 nl. 50 cent.

SMOLIKOWSKI Seweryn. Studya krytyczne. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1886, w 8ce, str. 88 i 2 nl. 1 rubel.

Cywilizycya i jój prawa; Soñści greecy i soñści współczesni; Nowsza historyzofia; Z psychologii empirycznój.

SMÓLSKI G. Wiedeń i jego okolice, oraz podróż Dunajem z Passau przez Linz, Wiedeń do Budapesztu i treściwy przegląd znacniejszych miejsc kąpielowych, przewodnik ilustrowany, z 28 rycinami i najnowszym planem Wiednia. Wiedeń, P. Steiner, druk. Mechetarzystów, 1886, w 16ce, str. 122 i 1 nl., z Ogłoszeniami. Opr. 1 złr.

50 cnt. = 1 rubel 20 kop. = 2 marki
50 fenig.

Przedruk wzbroniony!

— Pamiątki polskie i Polacy w Wiedniu. Wiedeń, nakł. Zgody, druk. Mechetarzystów, 1886, w 16ce, str. 27, z rycinami w textcie. 30 cnt.

— Życie wiedeńskie, szkicował z natury ..... Wiedeń, nakł. Zgody, druk. Mechetarzystów, 1886, w 16ce, str. 25, z ilustracyami w textcie. 40 cnt.

SOKOŁOWSKI Maryan. Kościoły romańskie w Gieczu, Krobi, Lubiniu i Kotłowie w W. ks. poznańskim (Odbitka z III tomu Sprawozdań Komisji do badania historii sztuki). Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 4ce królewskiej, str. 15, z 3 tabl. litogr.

Sprawozdania Komisji do badania sztuki w Polsce, tom III zeszyt 3. Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 4ce królewskiej, str. 67—105, z 3 tabl. litogr. i 13 drzeworytami w textcie.

Treść: Ruina bohojawieńskiej cerkwi w zamku ostrogskim na Wołyniu, przez Wł. Łuszczkiewicza (str. 67—92); Kościoły romańskie w Gieczu, Krobi, Lubieniu i Kotłowie w W. ks. poznańskim, przez Maryana Sokółowskiego (str. 93—105).

Sprawozdanie dyrekcji c. k. wyższego gimnazjum w Rzeszowie za rok szkolny 1885/6. Rzeszów, nakł. funduszu szkolnego, druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1886, w 8ce, str. 87, z ryciną.

Treść: Kronika gimnazjum rzeszowskiego, przez prof. Filipa Świstunia (str. 3—49); Część urzędowa, przez c. k. zastępcę dyrektora, Tom. Tokarskiego.

— XI dyrekcji c. k. szkoły realnej w Tarnopolu za rok szkolny 1885/86. Tarnopol, nakł. funduszu naukowego, druk. J. Pawłowskiego, 1886, w 8ce, str. 43.

Treść: Balady W. Goethego, wierszem polskim, wiernie z niemieckiego naśladowanym, przełożył M. Karol Staniewicz (str. 3—24); Kronika i statystyka zakładu, przez dyrektora, Józ. Kickiego.

— dyrekcji c. k. gimnazjum w Tarnowie za rok szkolny 1886. Tarnów, nakł. funduszu naukowego, druk. J. Styrny, 1886, w 8ce, str. 90 i 2 nl.

Treść: De universis P. Ovidii Nasonis Epistulis Heroidum et singillatim de Sapphus ad Phaonem epistula, scriptis A. St. Jezierski (str. 3—59); Kronika i statystyka, przez dyrektora, Br. Trzaskowskiego.

— XIX wydziału Czytelni akademickiej we Lwowie z czynności za czas od 1 grudnia 1884 r. do 31 maja 1886 r. Lwów, nakł. Czytelni, druk. polska, 1886, w 8ce, str. 56 i 4 nl.

STAGRACZYŃSKI J. ks. Godzina śmierci czyli leki na strachy śmiertelne, wyd. piąte. Poznań, nakł. Księgarni katolickiej, 1886, w 8ce, str. 112, z obrazkami. 30 fenig. = 20 cnt.; opr. 50 fenig. = 30 cnt.

STANKIEWICZ Maurycy. Studya bibliograficzne nad literaturą litewską, I: Wiadomość o Biblii litewskiej, drukowanej w Londynie 1663 r., i o wrzekomym jej tłumaczu Samuelu Bogusławie Chylińskim. Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 8ce, str. 23. 30 cnt.

— Poczet prac literackich Władysława Ludwika Anczyca, w zestawieniu chronologiczném. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 16ce, str. 15.

SZARANIEWICZ Iz. dr. O rezultatach poszukiwań archeologicznych w okolicy Halicza w r. 1884 i 1885. Lwów, druk. Instytutu stauopig., 1886, w 8ce, str. 90, z 2 tablicami.

SZWARC i STANKIEWICZ. Upominek z uroczystości odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej św. p. Władysława Ludwika Anczyca, odbytej w kościółku św. Salwatora na Zwierzynku pod Krakowem dnia 12 czerwca 1886 r. (przez E. S. i Maurycyego Stankiewicza). Kraków, nakł. Komitetu urządzającego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 16ce, str. 47, z 2 tabl.

Na str. 31—47: Poczet prac literackich Wł. L. Anczyca, w zestawieniu chronologiczném ułożył Maurycy Stankiewicz.

TRETER Tomasz ks. Jeruzolima nowa w Poznaniu r. 1399 stała się: Trzy święte hostye w Poznaniu 1399 r.

nożami od Żydów ukłute .... kustosz poznański, kanonik warmiński, przed lat dwoma sty żyjący, stylem łacińskim opisał, Urodzony Kazimierz Miedziewicki, burgrabia ziemski poznański, dla publicznego obojga płci używania na ojczysty język polski słowo w słowo pilnie przełożył i wydrukować kazał w Akademii poznańskiej Chrystusowego 1772 r., teraz na nowo przejrzone, opisem kościołów, w których te cuda się działy, pomnożone i wydane, oraz dodatkiem jako i modelitwami przez pewnego księdza zaopatrzona. Poznań, nakł. Księgarni katolickiej, 1886, w 8ce małej, str. 144, z 14 rycinami. 1 marka = 60 cnt., opr. 1 marka 25 fenig. = 75 cnt.

TYNICKEI Władysław. Abbazia, jéj stosunki klimatyczne i przyrodnicze (Odbitka z Kosmosu). Lwów, I związku druk., 1886, w 8ce, str. 30.

WAŁCZAKIEWICZ Franciszek. Nad naszą Wiselką, obrazek z życia Warszawy. Warszawa, nakł. autora, druk. Zawiszewskiego, 1886, w 16ce, str. 88. 20 kop.

Wiadomości farmaceutyczne, organ warszawskiego Towarzystwa farmaceutycznego pod redakcją K. Wendy, nr. 11—14 z 1 czerwca—15 lipca 1886. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza, w 8ce, str. 239—260, 261—286, 287—302 i 303—318.

Na str. 239—246 i 261—269: Kefir, jego pochodzenie i własności, przez M. Heilperna (dok.); str. 253—257: Wykształcenie naukowe aptekarzy w Polsce, przyczynę do dziejów aptekarstwa polskiego, przez E. S. Swieżawskiego i W. Wendę (dok.)

WITKOWSKI G. J. dr. Anatomie iconoclastique, atlas complémentaire de tous les ouvrages traitant de l'anatomie et de la physiologie humaines, composé de planches découpées, coloriées et superposées. Paris, libr. Steinheil, impr. Davy, 1886, atlas w 4ce i str. 16 textu w 8ce. 7 franków.

ZABORSKI Władysław ks. T. J. Darwinizm wobec rozumu i nauki. Kra-

ków, nakł. redakcyi Przeglądu powszechnego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1886, w 8ce małej, str. 2 nl. i 261. 1 złr. 50 cnt.

Zakład wychowawczy i naukowy ośmioklasowy zgromadzenia zakonnice Najśw. serca Jezusowego przy placu św. Jura we Lwowie, założony w 1843 r. (Lwów, 1886), w 4ce, str. nl. 4, z ryciną zakładu.

ZAKRZEWSKI Christ. Aug. Die Steuerreform in Ostpreussen 1715/19, Inauguraldissertation. Breslau, Genossenschafts Buchdruckerei, 1886, w 8ce, str. 18 i 1 nl.

ZAWILIŃSKI Roman prof. Wskazówki do zbierania właściwości ludowych. Kraków, nakł. autora, druk. Uniw. Jag., 1886, w 8ce, str. 16. 15 cnt.

Zbiór pieśni nabożnych katolickich do użytku kościelnego i domowego, drugie wydanie. Pelplin, nakł. i druk. E. Michałowskiego, 1886, w 8ce, str. 922. Opr. 3 marki.

— praw i przepisów Towarzystwa kredytowego ziemskiego w Królestwie polskiem, tom IV część 2, r. 1886. Warszawa, staraniem Tow., druk. Noskowskiego, 1886, w 8ce małej, str. V, 222 i 1 nl.

ZEDLITZ Józef br. Wieńce pośmiertne, w przekładzie G. Kohna. Sambor, nakł. L. Schwarza, druk. Schwarza i Sp., 1886, w 16ce, str. XVI i 140, z 2 rycinami. 1 złr.

Sambor Stryjowi.

ZIPPER A. dr. prof. Zwei Besuche eines Polen bei Goethe, 1829 und 1830 (Nadbitka z Goethe-Jahrbuch, VII). Leipzig, 1886, w 8ce, str. 220—228.

ŻÓLTOWSKI St. O nauce rolnictwa i jéj zastosowaniu, rozprawa czytana na walném zebraniu Towarzystwa centralnego rolniczego na W. ks. poznańskie dnia 16 marca 1886, przez członka zarządu .... Poznań, nakł. Tow., druk. Kuryera pozn., 1886, w 8ce, str. 27.

Czysty dochód przeznaczony na pomnożenie funduszu im. generała Chłapowskiego.

KRONIKA.

= **Studia bibliograficzne** nad literaturą litewską: I. Wiadomość o Biblii litewskiej, drukowanej w Londynie 1663 r., i o wrzekomym jój tłumaczu, Samuelu Bogusławie Chylińskim, podał Maurycy Stankiewicz. Kraków, 1886, w 8ce małej, str. 23.

Wdzięczna bardzo dla bibliografów i badaczy piśmiennictwa litewskiego, choć niewielka rozmiarami monografia bibliograficzna, tém cenniejsza, że bogata treścią do nader szczęśliwych dochodzi rezultatów, a w ściśle umiejtne ujęta granice rzetelny nauce polskiej przynosi pożytek, młodego zaś autora, znanego już pięknie od roku zesłego z „Zestawienia bibliograficzno-porównawczego utworów Ad. Mickiewicza“ (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VIII 248 i n.), nową a dobrze zapracowaną zdoła zasłużyć. O „Biblii litewskiej“ z r. 1663 zatem, której przekład przez dwa stulecia z okładem, od uczynionej przez W. Crovaeusa r. 1672 wzmianki do poszukiwań prof. Bezenberga w r. 1879, „jednogłośnie“ S. B. Chylińskiemu przypisywano, nie będziemy już odtąd potrzebowali dotychczasowych nieczem nieuzasadnionych i bałmatnych powtarzać legend; Chyliński bowiem, według wszechstronnych i gruntownych w całym znaczeniu autora naszego badań, wcale jój nie tłumaczył, a sprawa ta cała zupełnie inaczej się miała. Przekładu Biblii w „narzeczcu żmudzkiem“, na podstawie gotowego tłumaczenia Jana Bretkuna z końca w. XVI, które w Królewcu w rękopisie spoczywało i dotąd tam się znajduje, dokonali byli i owszem Jerzy Skrodzki i Jan Borzymowski, Chyliński zaś otrzymał tylko od Kalwinów litewskich polecenie udania się do Anglii, zebrania potrzebnych na druk dzieła funduszów i przeprowadzenia go w charakterze „korektora“ przez prasę. Udał się też tam istotnie „rzekomy“ nasz tłumacz, ale zamiast rozpocząć druk Biblii, „uzbieraną kwotę przetrwoniał“, a w dodatku i innych jeszcze wcale brzydkich dopuścił się tam sprawek. Wystano więc za nim w pogoń J. Krz. Kraińskiego i Mik. Minwida, którzy r. 1663 w Londynie druk Biblii w rzeczy samój rozpoczęli, ale dla braku funduszów na Psalmie XL pracę przerwać musieli i do kraju wrócili. „Wydrukowane już arkusze drukarnia, której za robotę niezapłacono, prawdopodobnie obróciła na makulaturę“, dlaczego też defektowe Biblii téj egzemplarze, „bez tytułu i bez końca“, do tego stopnia rzadkie są w dzisiejszych czasach, że ich już „ani

w Wilnie, ani w Petersburgu, ani w Moskwie, ani w Kijowie, ani w księgozbiorze Bodleya w Oxfordzie, ani w British museum w Londynie“ odnaleść niepodobna. — Taki jest ostateczny wynik wszechstronnych w całym znaczeniu i gruntownych badań autora „Studów bibliograficznych nad literaturą litewską“. Położona na ich tytule rzymska cyfra I każe się spodziewać, że Sz. autor, Żmudzin z pochodzenia i rodu, o którym w ściślejszym kółku dobrych jego przyjaciół wiadomo, że ma już kompletną „Bibliografią litewską“ do druku przygotowaną, w niedługim czasie nową jaką, nie mniej gruntownie opracowaną „Wiadomością“ z literatury litewskiej bibliograficzne piśmiennictwo nasze wzbogacić nie omisszka. Czekamy z upragnieniem!

= **Katalog** księgarni nakładowej J. K. Żupańskiego w Poznaniu. Poznań, 1886, w 8ce, str. 64.

Poważny Kat. tyle dla mnogich zaślóg w zakresie wydawniczym głośnej firmy poznańskiej, zawiera spory wykaz czterookuszkowy (str. 1—60) nie tylko jój literackich i naukowych nakładów, ale i dzieł komisowych lub w większej ilości przez nią nabytych. Obszerną i zgrabną całość zamykają w dodatkowym spisie (str. 61—64) wydane swego czasu przez firmę: „Dzieła niemieckie“, „Dz. francuskie“, „Nuty“, „Ryciny“ i „Mapy“, niemniej wiadomo, że „objęte niniejszym Kat. dzieła debiutuje na Galicyą księgarnia J. K. Żupańskiego & K. J. Heumanna w Krakowie“.

= **Akademia** umieć. w Bukareszcie (Academia romana) wysłała uczonego bibliotekarza swego, prof. I. Bianu (ob. str. 138), do bogatego archiwum i biblioteki im. Radziwiłłów w Nieświeżu, a to w celu robienia dalszych poszukiwań za niedrukowanymi dotąd materyałami do dziejów Mołdawii i Wołoszczyzny. Po kilkutygodniowym pobycie w Nieświeżu zamierza Sz. bibliotekarz, jeżeli czas i inne okoliczności na to pozwolą, zwiedzić w powrocie także bibliotekę im. Działyńskich w Kórniku.

= **Album** „numizmatyków polskich oraz krótki przegląd ich prac i zbiorów numizmatycznych“, poświęcone „wszystkim pracującym na polu numizmatyki polskiej“, przysposobił do druku zasłużony autor wydanej r. 1882 „Bibliografii numizmatycznej polskiej“, mieszkający w Krakowie A. Ryszard (ob. „Przewodnik bibliogr.“, V 196). Nadzwyczają ceną, starannie i z wielką

znajomością rzeczy zebrana praca, którą w rękopiśmie mieliśmy przyjemność oglądać, składa się z trzech wcale poważnych i nader mozolnie nagromadzonych tomów, z których Iszy (A.—Ł.) i IIgi (M.—Ż.) w porządku alfabetycznym przeszło 1000 „numizmatyków, jako też zasłużonych numizmatyce i takich, których prace przydatne są dla numizmatyków“ zawierają, IIIci zaś obejmuje: „a. Spis pism numizmatycznych polskich bezimiennych autorów (nrów 300), b. Spis chronologiczny rozporządzeń, uniwersałów, aktów i t. p., odnoszących się do mennic, monety i medali w Polsce (nrów 600), c. Instytucyjne zbiory numizmatyczne polskie i zagraniczne, zawierające numizmaty polskie (nrów 100), d. Skorowidz numizmatyków, ułożony według ich miejsc zamieszkania lub miejsc ich czynności numizmatycznych, i e. Rozmaiłości i wiadomości, przydatne numizmatykom“. Iście benedyktyńską pracę zdobią przytęm liczne bardzo wizerunki numizmatyków i piękne widoki zbiorów numizmatycznych, bogatą zaś całość w obszerniej „Przedmowie“ poprzedza historyczno-literacki pogląd tak na początek i pożytek numizmatyki w ogólności, jak na stan jej obecny u nas w szczególności. Ostatniej zresztą, oprócz wielu niedomagań pomniejszych, zarzuci Sz. autor przedewszystkiem „brak należyte urządzonej publicznych zbiorów numizmatycznych polskich“, gdyż oprócz gdańskiego i uniwersyteckiego lwowskiego żaden z nich ani nieskatalogowany dotąd należyte, ani nawet w odpowiedni sposób dla pracujących w tej gałęzi fachowców przystępny. „Niemniej potrzebne jest dla nas — powiada — Towarzystwo numizmatyków polskich, na wzór potworzonych przez obcych numizmatyków towarzystw w Berlinie, Petersburgu, Paryżu, Brukseli, Wiedniu, Odessie, Kopenhadze, Chrystyanii i indziej.. Towarzystwo numizm. polskie — dodaje — rychło powinno się u nas zawiązać, najwłaściwiej z siedzibą w Krakowie, gdzie stosunki temu najlepiej sprzyjają. Powinno ono mieć swój własny punkt zborny t. j. lokal, powinno założyć bibliotekę numizmatyczną, czytelnie, gabinet numizmatyczny, i powinno wydawać swój organ własny, w którymby sprawozdania z czynności swoich i prace członków swoich ogłaszało“.

== **Bibliografia filologiczna**, „polska i ruska“, której ułożenia i opracowania z szlachetną podjęto się gorliwieciami istniejące we Lwowie pod protektoratem prof. dra Cwiklińskiego kółko filologiczne młodzieży uniwersyteckiej (ob. „Przewodnik bibliogr.“, IX 31), wcale już znacznie postąpiła naprzód. Wydawnictwo obejmuje „najdrobniej-

sze nawet publikacje z zakresu filologii klasycznej, które się pojawiły od lat najdawniejszych aż do najnowszych czasów w granicach dawnej Polski“, obejmuje „także prace zalegające dotąd w zbiorach rękopiśmiennych bibliotek naszych, o ile oczywiście trudności zewnętrzne na dokładność w tym względzie pozwolą“. a pełne zdrowego zapału kółko filologiczne, za co serdeczne należy mu się podziękowanie, „uzasadnioną“ w najnowszym „Sprawozdaniu“ tamtejszej Czytelnicy akademickiej (str. 39 i n.) wypowiada „nadzieję, że praca w przeciągu dwóch lat drukiem ogłoszona zostanie“. Piękna to będzie niewymownie i dla poważnych sfer naukowych nader pożądana zdobycz na niwie bibliografii polskiej, tém miłsza, że w duchu rzeczywistych podjęta potrzeb nowym równocześnie będzie objawem koniecznego uwzględniania wzniosłych owych dążeń pojedynczych, którym na ostatnim sejmie w znanym wniosku o „utrakwizmie szkolnym“ Czcigodny poseł dr. Małeczki tak godną i sprawiedliwą wskazał drogę.

== **Bibliografia historyografii polskiej**, której zbieraniem i opracowaniem istniejące we Lwowie pod protektoratem prof. dra Liskego kółko historyczne młodzieży uniwersyteckiej od lat kilku nadzwyczaj gorliwie się zajmuje, jest także „już na ukończeniu“. „Energiczne zajęcie się tą sprawą honorowego członka kółka, dra Ł. Finkla — oświadczają właśnie przedstawiciele kółka w najnowszym „Sprawozdaniu“ lwowskiej Czytelnicy akademickiej, str. 46 — pozwala się spodziewać, że w niedalekiej już przyszłości cały zgromadzimy olbrzymi materiał i wywiążemy się z przyjętego na się wobec prof. Liskego zobowiązania“.

== **Biblioteka** po zmarłym w marcu r. z. w Słucku superintendencie, ks. J. Biergielu, nader bogata i ważna w swoim rodzaju, złożona przeważnie z rzadkich druków lubczańskich, rakowskich, toruńskich, słuckich, nieświeskich, mińskich, ostrogskich, brzeskich, jęwskich, upickich, kiejdańskich, zabłudowskich, supraślskich, knyszyńskich, łuckich, wileńskich, poczajowskich i innych (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VIII 121), smutnemu bardzo uległa losowi i jakby już nie istniała dla nas. Przed rokiem ofiarowywał za nią Czcigodny po św. p. bibliofilu wdowie antykwarz Igel ze Lwowa okrągło 4000 rs., na co wszakże sędziwa właścicielka do publicznej podała wiadomości, że zmuszona przykrymi stosunkami materialnymi w ten sposób tylko cenny księgozbiór spieniężyć pragnie, ażeby się „w takie dostał ręce, gdzieby się nie zmarnował, ale ku pożytkowi kraju, któ-

rego stanowić powinien bogactwo, służyć mógł" („Przewodnik bibliogr.", VIII 226). I cóż nastąpiło tymczasem? „Właścicielka — piszą właśnie z Mińska litewskiego do petersburskiego „Kraju“, nr. 25 z 4 lipca — długo oczekiwała na miejscowych nabywców, lecz pomimo najumiarkowańszych żądań otrzymywała oferty nader niskie, wobec czego zdecydowała się nareszcie ustąpić swój skarb Iglowi, antykwarzowi ze Lwowa, za 3300 rs. Tak więc owe unikaty lubczańskie, jewskie, załudowskie, rakowskie i inne, powędrowały z Litwy, i obyż tylko do Lwowa. Wśród półtora tysiąca tomów doborowej po ks. Biergieliu biblioteki znajdowało się około 40 niezmiernie ważnych dzieł, wcale nieznanych lub uważanych za zaginione, które więcej dla znawców były warte, niż całe nieraz biblioteki. Zarobią tedy bukińscy sumy lichwiarskie na naszym sknerstwie, które się tam objawia, gdzie poczucie obowiązku pobudzać powinno nawet do hojnego wydatku“. — Tyle Sz. tygodnik nadnewski. Niestety! Czasy wielkich owych narodu luminarzy i mecenasów, którymi do niedawna jeszcze poszczycić się mogliśmy, widocznie już i niepowrotnie dla nas przeminęły. Biedne społeczeństwo!

= **British museum** w Londynie — we dług notatki w pismach warszawskich — przystąpić miało obecnie pod okiem miejscowego kustosa, Naakego, do nowego w olbrzymim księgozbiore swoim ułożenia i skatalogowania działu polskiego.

= **Czytelnię** składkową zamierzają utworzyć w Lublinie urzędnicy kolei nadwiślańskiej. „W tym celu uczestnicy składać będą miesięcznie po 1 rs. na kupno książek, które po przeczytaniu przez wszystkich uczestników w końcu roku rozlosowane będą. Czytelnie na podobnych zasadach oparte — dodaje do wiadomości też jeden z „Kuryerów“ warszawskich — nie są nowością i doznają rozwoju zasłużonego“.

= **Drukarnia** polska istnieje od niedawna w Paryżu pod firmą S. Nieciuńskiego.

= **Drukarnię** polską w Wrocławiu założyła przed kilku miesiącami firma J. Szymańskiego.

= **Konkurs** dramatyczny im. Alojzego Żółkowskiego na „sztukę, wyłącznie na tle współczesnych stosunków osnutą, posiadającą obok wartości literackiej wszelkie warunki sceniczne i wypełniającą całe przedstawienie“, rozpisali miłośnicy sceny krajowej w Warszawie. Nagroda 1000 rs., względnie 600 rs. i 400 rs., termin nadsyłania prac do 1 września r. 1887.

= **Konkurs** z jednorazowej ofiary prof. dra Heyzmanna dla uczczenia 400tej rocznicy śmierci Jana Długosza ogłosiła ponownie Akademia umiej. w Krakowie na następujące wypracowania: 1. „Jana Długosza służba publiczna od r. 1466—1480“; 2. „Zatarg Kazimierza Jagiellończyka z biskupem warmińskim“; 3. „Rzady Władysława Opolczyka na Rusi“, i 4. „Stosunki Polski do Inflant za Zygmunta Augusta aż do poddania się Inflant“. Termin nadsyłania prac do 1 czerwca 1888 r., nagrody 200 złr. i 100 złr., o które ubiegać się mogą tylko uczniowie Uniwersytetu Jag.

= **Księgarnia** F. Westa w Brodach puściła w obieg cały zbiór wydanych swoim nakładem większych i mniejszych kolorowanych obrazków świętych pańskich, z odpowiednimi po drugiej stronie napisami i modlitwami w języku polskim. Cena ich — jak nam łaskawie Sz. firma donosi — w większym formacie za 100 sztuk 2 złr. 40 cnt. z przesyłką pocztową, w mniejszym zaś po 70 cnt. za 50 sztuk.

= **Księgarnia** polska (pod firmą?) istnieje od niedawna w Krotoszynie w Poznańskim.

= **Księgarnia** Kirchhofa (Kirchhoff & Wigan w Lipsku?) — jak zapewniają pisma warszawskie — „odniosła się do jednego z tamtejszych bibliografów z propozycją przygotowania spisu druków niemieckich, wydanych w Królestwie w ostatniem ćwierćwieczu“.

= **Księgarnię** w połączeniu „ze składem muzykaliów, papieru, galanteryi i z polskoniemiecką biblioteką“ otworzyła w kwietniu b. r. firma Jana Nep. Portaszkiewiczza w Pobiedziskach w Poznańskim.

= **Literaturbericht** w najnowszym, z rzędu już XX nowej seryi tomie, wydawaney w Mnichowie i Lipsku Sybla „Historische Zeitschrift“, obszerne (str. 152—172) pióra dra X. Liskego zawiera ocenienie ogłoszonych drukami w ostatniem trzyleciu polskich wydawnictw, dzieł i rozpraw historycznych. Głęboką wiedzą i wszechstronnym a niepospolitym uzbrojony zmysłem krytycznym, jeden niewątpliwie z najuczeńszych, a razem i najzasłużonych i najpierwszych w biejącej dobie historyków naszych, Czciogodny prof. Uniwersytetu lwowskiego, podając uczonemu światu zagranicznemu w obszernym tym artykule wiadomości o całym szeregu powatnych publikacyj przeszło 40 autorów polskich, jak z jednej strony zasłużone wielu z nich wobec nauki oddaje pochwały, tak z drugiej przy innych nie ukrywa bynajmniej słabszych ich stron ujemych. Jednemu n. p. z młodszych pisarzy wytyka niepo-

mierną gadatliwość i poleca mu na przyszłość większą w wystawianiu się ścisłość; innemu zarzuca w żadne indexy nieujęta chaotyczność w wydawnictwie źródeł historycznych, nieliczącą ani z tradycją ani z powagą instytucji, pod której firmą światło dzienne ujrzały; innemu znowu szczególniejszego rodzaju gonienie za efektem i popularnością; innemu wreszcie, że wmawia w dobrodusznym kronikarzy średnio-wiecznych, co mu się żywnie podoba i t. p. Dla nas zresztą w szczególności wcale ważnym wydaje się pod względem bibliograficznym, co dr. L. przy tej sposobności o czasie napisania przez Jana Ostroroga „Memoryału o naprawie Rzeczypospolitej“ powiada. Uczony prof. nie zgadza się bowiem ani z r. 1455, ani z 1456, ani z 1477, w których według dotychczasowych badań sławny ów „Memoryał“ powstać miał. Zdaniem jego, co wcale bystro i z wielkim prawdopodobieństwem uzasadnia, mógł Ostroróg „Memoryał“ swój tylko w latach 1463/67 napisać, i lata też te, godząc się w całości na wywód i uwagi dra L., pozwalamy sobie przyjąć do bibliografii za prawdopodobny czas powstania tego treścią swoją niepospolitego zabytku.

== **Nierozpieczętowane** (!) od stu kilkadziesiąt lat listy, a także listy tureckie i szyfrowane, posiada w bogatym zbiorze autografów c. k. adjunkt sądowy, B. Szopiński w Kaluszu. Oto co nam właśnie w tej sprawie Sz. właściciel łaskawie donosi:

„Pomiędzy wielu listami i autografami, odnoszącymi się przeważnie do osoby Antoniego Mikołaja Potockiego, wojewody bełskiego, mam też jeden list szyfrowany, pisany przez Branickiego do tegoż wojewody. Ponieważ na kryptografii się nie znam, załączam odpis tego listu z prośbą o umieszczenie go w „Przewodniku“, a może ktoś na ochotnika zechce go odszyfrować.

„Adres: A Son Excellence Monseigneur le Comte Potocki Palatin de Belz à Białystok 14 fevrier.

„Monseigneur!

„Je dois ajouter à la lettre que j'ai eu l'honneur d'écrire à Votre Excellence en Polonois que j'ai reçu de Mr le Palatin de Posnanie une lettre dont je suis extrêmement satisfait, puisque j'y vois, que ce Seigneur a les mêmes sentimens que nous pour le bien de la patrie. — e h t t h m e l s n o f o n p d l | f m n o d r n o p l o p d m i i l s m h f l i l o f h p o f o | n f e l s l u h e f s l p h c d n p | m l e l o r n o f e l s l d r m e r n o d f h o r l d b p m s i i h o s l o f p o s l e h m 830. | m e l d f l d d l r m l e u n p e e l q m l o s | l d h t l h m e l d b p l p n f e l 330. d h u u | c n r a l s l r l d r n o f e l d l d h t m o b p l m l | u p m d d l m n p m e u e p d t e l b p l

i i l o f s l d h r n o t m h o r l l f s l d l | d r n o d l m e d s n o f m l r n o o n m | d f n p f e l u c m k l f b p l e l d 320. | m o f l e d d h o f d b p m p n o f d p e | p l o m e i l c l o s l o f o l r l d d h m e l | d 833. m l s l d m e l s n o r i n o d l | m z o l p e b p l m l u p m d d l | p u p d n m e h p i n c o d s h o d | 810 d l i h m o l d n p s h o d 806. i n m d s m r m h w h o f h e p m r | n i o p m b p l e s l d r a n d l | s l f e l d z h o s l m i u n c h f o r l l m f b p m s l i f o s l o f h l f e l u l d l l | d g m l o i p e l i l o f | — Il convient avant de sou-

ger aux affaires générales de finir les particulières pour rétablir l'union. Je prie donc Votre Excellence de s'employer auprès de Made la Castellane de Kamien et auprès Mr le Staroste de Kaniow à se desister d'une affaire si ennuyeuse. C'est à l'intercession de Mr le Czesnik de la Couronne lui même que j'ai fait gracie au Colonel Delachinal des Arrêts, et le Major Anspitz les garde actuellement, quoique ma femme ait interposé ses instances auprès de Made la Castellane pour adoucir Mr le Staroste en faveur de cet officier. Malgré tout cela Made la Castellane n'a pas cessé de me déchirer en public, comme plusieurs avis dignes de foi m'en assurent. — On a mal informé Mr le Palatin de Posnanie si on lui a fait accroire que je me suis intéressé pour la Starostie de Halicz en faveur de Mr le Grand Chambellan de Lithuanie. Votre Excellence sait Elle même que je n'ai eu aucune voix en chapitre, et que je n'ai pas perdu une seule parole ni pour ni contre. — Je ne mande d'ailleurs aucune nouvelle à Votre Excellence sachant qu'Elle en est informée par d'autres voix de ce qui se passe, et me borne ici aux assurances le plus vives de l'attachement tendre et respectueux avec lequel j'ai l'honneur d'être.

„Monseigneur de Votre Excellence le tres humble et très obeissant Serviteur Cte Branicki.

„Posiadam też list turecki pisany do Potockiego, tudzież największe między autografami curiosum: trzy listy do tegoż wojewody pisane, od stukilkudziesiąt lat nierozpieczętowane!

„Proszę przyjąć wyrazy szacunku i poważania, Baltazar Szopiński, adj. sądowy.“

== **Poetę nieznanego** z końca w. XVI, Marcjana Kobiernickiego, i dwa jego utwory: „Historja o czterech młodzienach, starających się o królowę perską“ i „Treny Jakubowi Strusiowi, od rak tatarskich zginionemu“, drukowane w Krakowie r. 1589, odkrył szczęśliwie Jak. Kazim. Giejsztor w Warszawie. Obydwa, „pierwszy snop żniwa“ poety, w nader starannym przedruku literalnym i stosowną opatrzone przedmową, ogłosiła właśnie drukiem tamtejsza

ksiegarnia St. Giejsztora (w 4ce, str. 12 i kart. n. 15).

== **Przyrząd** „do pisania po omacku“, wynaleziony i opisany przez lekarza gimnazjum kaliskiego, dra Br. Wojciechowskiego (w 4ce, str. 3, z ryciną), przez powagi zaś lekarskie przychylnie oceniony, gorąco polecają poważniejsze pisma polskie. „Przyrząd ten prostej konstrukcyi — pisze n. p. „Trud“ poznański w nrze 30 z 23 lipca — okazuje się praktycznym w zastosowaniu dla osób o słabym wzroku, zmuszonych do częstego pisania, lub nawet dla ociemniałych“.

== **Rada szkolna krajowa**, skutkiem poczynionych przy rewizyi bibliotek szkolnych spostrzeżeń, obszerny do wszystkich Rad szk. okręgowych w nrze 147 z 1 lipca urzędowej „Gazety lwowskiej“ ogłosiła okólnik, z którego ważniejsze w tém miejscu powtarzamy ustępy. Przedewszystkiém więc przypomina, że „ani do bibliotek dla młodzieży szk., ani do biblioteki dla nauczyciela, nie wolno pod zagrożeniem dyscyplinarnego śledztwa przyjmować w darze żadnych dzieł, książek, broszur lub rycin, których kompetentna władza szk. nie uznała za właściwe, których sama przełożona władza szk. nie nadesłała, lub które wyższém rozporządzeniem e. k. Rady szk. kraj. nie zostały zalecone“ A dalej nakazuje: „Dzieła, które przy rewizyi bibliotek szk. uznano za niewłaściwe dla młodzieży szk., należy rozsortować i stosownie podzielić. Te z nich, które są niewłaściwe dla młodzieży, ale nie zawierają nie gorszącego pod względem religijnym, patriotycznym lub moralnym, i mogą, w całości wzięwszy, być przydatne dla nauczycieli, przeniesie Rada szk. okr. albo do działu nauczycielskiego biblioteki odnośnej szkoły, albo do biblioteki okr.; te zaś, które ze względu na treść swoje i w tych zbiorach byłyby nie na miejscu, należy stosownie do ich jakości albo sprzedać na rzecz biblioteki okr. na makulaturę, lub zupełnie zniszczyć“. Wreszcie zaś dodaje: „Nauczyciele powinni baczną swą rozważać na to, ażeby i skądinąd do rąk młodzieży nie dostawały się dzieła niewłaściwe, i dlatego powinni odbierać przynoszone przez dzieci do szkoły książki, jeżeli w nich tylko dostrzegą jakiegokolwiek niewłaściwości, i porozumiewać się co do dalszego traktowania rzeczy z rodzicami lub odpowiedzialnymi dzieci szk. dozorcami, a w przypadkach bardziej gorszących odnosić się do e. k. Rady szk. okr.“.

== **Reforma krakowska** w jednym z ostatnich nrów donosi: „Grono młodzieży Uniwersytetu Jag., poświęcającej się studjum historycznym, udaje się z początkiem jesieni b. r. do Rzymu. Uczestnicy wycieczki tej,

mającą na celu wzbogacenie źródeł dziejopisarstwa naszego, mają zapewniony przystęp do cennych archiwów biblioteki watykańskiej. Pobyt młodzieży naszej w Rzymie obliczony jest na przeciąg sześciu miesięcy“.

== **Rękopis** z w. XVI, nader różnorodnej i cennej treści, znajduje się obecnie w Gnieźnie w posiadaniu rodziny św. p. Jagielskiego, zasłużonego wydawcy „Zabytku mowy polskiej“ Działyńskiego Złożony z trzech w jeden tom oprawnych części zawiera — jak nam łaskawie z tamtych stron piszą — następujące rzeczy: I. „Articuli, które sa opowiedane przez Wznego pana Florianą Zebrzydowskiego, castelana lubelskiego, burgrabe cracowskiego, sandeczkiego, tysowieczkiego starostę, woyska polskiego Naiwiszego hethmana“; List od W. kniazia moskiewskiego do Jego król. Mości, z 5 października 1563; „Rothmistrze takieźni iako y piessi, ktorim dawano zold pienzeñi przeciwo kniazium W. moskiewskiemu 1564“; „Porzadek roth ieznich y piessich, iako w obozie stawali“; „Summaria rei militaris ac virtutum militarium descriptio, nec non ordo in castris tentus et servatus“; — II. „Ordinatio expeditionis bellicae generalis totius regni Poloniae circa oppidum Buczacz contra Bohdanum, palatinum Moldawie, per Magnificum olim Nicolaum de Camieniecz, pallatinum et capitaneum Cracoviensem...“; — III. „Poczina sie Popisanie o tureczkich sprawach, przez Constantego sina Michala Constantinowicza, z Ostrowicze Retha, ktori bil wzient od Turkow miedzi Janczary...“ (Pamiętniki Janczara, „pięknym pisane charakterem“, złożone z XLVI rozdziałów).

== **Rękopisy** „zawierające niedrukowane dotąd utwory niepospolitego komedypisarza, Fr. Zabłockiego“ — jak pisma warszawskie donoszą — odnaleść miał szczęśliwie w bibliotece tamtejszych teatrów dr. Zdzisław Hordyński.

== **Senat akademicki** Uniwersytetu Jag. w Krakowie postanowił: z powodu uroczystości otwarcia w roku przyszłym nowego gmachu uniwersyteckiego, wydać „książkę pamiątkową, która oprócz krótkiego życiorysu profesorów i docentów Uniw., obejmie także wykaz wszystkich ich prac naukowych“.

== **Słownik** „czesko-polski“ ukończyć miała szczęśliwie młodzież Uniwersytetu warszawskiego. Jak donoszą pisma tamtejsze, poważna praca wyjdzie prawdopodobnie nakładem Kasy im. Mianowskiego.

== **Słownik** „języka polskiego z przekładem na węgierski i nawzajem“ ukazać się ma wkrótce w Peszcie.

== **Towarzystwa** młodzieży akademickiej przy Uniwersytecie wrocławskim: Czytelnię, Towarzystwo literacko-słowiańskie, Tow. medyczne, Kółko towarzyskie, K. filozoficzne, Tow. Hozyusza i Tow. górnośląskie rozwiązał rząd pruski 3 lipca, a zarazem pod karą relegacji zabronił młodzieży wstępować do jakiegokolwiek Tow. polskich, stojących poza obrębem tamtejszego Uniwersytetu.

== **Towarzystwo pedagogiczne**, jedno z najpożyteczniejszych i najzasłużonych stowarzyszeń naszych, odbyło w dniach 19 i 20 lipca XX z rządu walne zgromadzenie we Lwowie, które poważniejsza prasa krajowa z szczerą powitała życzliwością i dobrze zapracowanem uznaniem. „Niestety — powiada słuszenie jedno z pism codziennych — ani pożyteczność pracy, ani niezwykła wytrwałość w usiłowaniach, ani niesłychana ofiarność członków Tow., nie została dotąd należycie ocenioną i wynagrodzoną: nauczycielstwo, jak dawniej, walczył musi z biedą i nędzą, a kraj na wszystkie jego wysiłki obojętnie spogląda okiem“.

== **Towarzystwo przyrodnicze**, za inicjatywą uczonego specjalisty, Wakułowskiego, zawiązuje się w Mińsku gubernialnym.

== **Urząd pocztowy** w Warszawie — jak donoszą liczne „Kuryerki“ tamtejsze — „wymaga obecnie, ażeby przy wnoszeniu opłaty za wysyłanie Prospektów, wskazywać, do którego nru gazety ma być dołączony. W razie niedołączenia Prospektu w wyraźnej dacie, należy opłatę wnieść ponownie“.

== **Wskazówki** „do zbierania właściwości ludowych“, ułożone przez prof. R. Zawilińskiego i przed kilku tygodniami wydane w Krakowie (w 8ce, str. 16), z serdecznym nadzwyczaj uznaniem i rzetelną podzięką, co z prawdziwą w tym miejscu zapisujemy przyjemnością, przyjęły poważniejsze pisma polskie. Zasłużone to ze wszech miar poparcie, udzielone publicznie uczoneму prof. gimnazjum krakowskiego, o którego pracach z zakresu etnologii i językoznawstwa

tylko chlubnie nawet uczone sfery zagraniczne wspominają, za dobrą bardzo uważamy wróżbę dla podjętego przez niego w imię dobra nauki i jej postępu zadania, które, jak dotąd, dla „braku metody“, zółwim tylko krokiem postępowało u nas przód. „Na podstawie różnych wskazówek, dzieł etnograficznych i kwestyonaarzy niemieckich i polskich, a nakoniec i własnego doświadczenia“, rozdzielił Sz. autor „Wskazówki“ swoje na trzy następujące części: Iszą „systematyczną, obejmuje całokształt życia ludowego“, w IIgiej „podaje zapytania ułatwiające zbieranie szczegółów“, w IIIgiej zaś „uczy, w jaki sposób najodpowiedniej zużytkować w całości czy w pewnej części zebrane materiały“. Ani wątpimy, że tak ważne i pożądane przedsięwzięcie uczonego prof. wszechstronnie poprzę przedewszystkiem Sz. koledzy jego ze sfer nauczycielskich, i ułatwią mu tym sposobem wspólnymi siłami dokonanie dzieła, którego brak codziennie prawie wszyscy tak mocno uczuwamy.

== **Zapreczenie** następujące umieścił „Kraj“ petersburski w nrze 24 z 27 czerwca: „Niektóre z pism warszawskich i zagranicznych doniosły niedawno o nabyciu przez redaktora „Kraju“ księgarni H. Glińskiego w Petersburgu. Wiadomość ta nie jest prawdziwą“.

== **Zjazd** techników polskich zwołało do Lwowa na 3, 4, 5 i 6 października b. r. tamtejsze Towarzystwo politechniczne. Ogłoszony program zjazdu obejmuje między innymi także: „Sprawę ochrony zabytków budownictwa i przemysłu astytycznego w kraju naszym“ i „Sprawę polskiego słownictwa technicznego“.

== **Znany bibliograf**, E. Minkowiecki — pisze „Kuryer warszawski“ w nrze 184 z 6 lipca — „opracował trzy nowe zbiory, w których zregrestował piśmiennictwo na niwie historycznej, pamiętniki, tudzież ciąg dalszy pseudonimów, znanych już z jednej części. Warto, aby jaki orędownik nauki ofiarował nakład na te ważne prace“.

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: BARTOSZEWSKI W. Dziesięciny kościoła polskiego, 1. Kraków. 3 zlr. za całość. — DICKSTEIN S. Arytmetyka, II. Warszawa, Gebethner i Wolff. — DZIWIŃSKI P. dr. Prawidła podzielności liczb. Lwów. — SOWIŃSKI L. Na rozstajnych drogach, I — III. Warszawa, M. Orgelbrand. 3 rs. 60 kop. — Sprawozdanie lwowskiego gimnazjum im. Franciszka Józefa. Lwów. — ZIPPER A. dr. Grillparzer in der polnischen Literatur. Wien, Raimann & Zellmayer. — LUBIEŃSKI Tom. Henryk Łubieński i jego bracia, wspomnienie rodzinne. Kraków, G. Gebethner i Sp. 1 zlr. 50 cent.

OGŁOSZENIA.

**Pomocnik księgarski poszukuje od 1/X r. b. posady w księ-
garni, antykwarni lub bibliotece.**

Łaskawe oferty uprasza nadesłać do redakcyi „Przewodnika bibliogr.“ w Krakowie.

KSIĘGARNIA I SKŁAD NUT

G. CENTNERSZWEA W WARSZAWIE

posiada na składzie głównym nakłady:

—	K. Bartoszewicza w Krakowie.	—
—	J. M. Himmelblaua w Krakowie.	—
—	M. Arcta w Lublinie.	—
—	A. Lesmana w Warszawie.	—

(6)

**➤ Książki i Dzieła z XV, XVI i XVII wieku, religijne, histo-
ryczne, prawnicze, heraldyczne, przyrodnicze, numizmaty-
czne, Kroniki, Biblic, Postyle, Statuta, Herbarze, Zielniki,**
są do sprzedania pojedynczo po cenach markowych.

**➤ Oprócz powyższych znajduje się około 1000 sztuk Kazań pogrze-
bowych, Dedykacyi, Mów pochwalnych i t. p. z XVII
i XVIII w., ozdobionych sztychowanymi herbami. Służyć one mogą
jako bogaty materyał dla każdej biblioteki do działu Heraldyki,
Genealogii i związków rodzinnych.**

**➤ Broszury powyższe po cenach stałych: 1 sztuka 1 złr., 10 sztuk 9 złr.,
50 sztuk 35 złr., 100 sztuk 60 złr., 200 sztuk 100 złr. w. a.**

**➤ Prawie wszystkie dawniejsze rodziny polskie znajdują dla siebie po kilka
lub kilkadziesiąt numerów.**

**➤ Autografy, Listy, Dokumenta z pieczęciami i t. p., ułożone alfabety-
cznie, Ryciny, Portrety znakomitszych osób, Widoki i t. p.,
Monety od czasów najdawniejszych, Medale historyczne i osób
znakomitszych, są do przejrzania i wyboru. Ceny markowane.**

**➤ Przyjmuję rzadkie i cenne książki zdefektowane do restauracyi i uzu-
pełnień, dostarczam tytuły i karty pojedyncze.**

**➤ Na zapytania listowne odpowiadam na koszt stron interesowanych,
proszę przeto o załączanie marek.**

➤ Przedmioty powyższe oglądać i nabywać można u podpisanego:

(2-?)

Władysław Bartynowski

w Krakowie, rynek nr. 7, II piętro, od godziny 3ciej do 7mej.

TRUD, pismo tygodniowe dla polskiej zarobkowości, wychodzi w Po-
znaniu co piątek nakładem i drukiem J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebski).

**➤ Abonament kwartalny 75 fenigów, pod opaską franko 1 marka = 51 cnt.
Cena inserat 10 fen. od wiersza. Podawanie firmy przemysłowców kwartalnie 2 marki. (6-?)**

Księgarnia G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące dzieła:

- CHRZANOWSKI Leon. Odsiecz Wiednia w bitwie walnej 12 września 1683 r., opowiedziana na podstawie źródeł współczesnych, z mapą. 1 złr. 50 cent.
- CIECHOMSKI ERARD W. Gramatyka praktyczna języka francuskiego dla początkujących. 90 cent.
- KORZENIOWSKI Józef. Nieznane polskie i łacińskie wiersze politycznej treści 1548—1551. (Mikołaja Reja z Nagłowic) 50 cent.
- ŁOŚ W. hr. Lydia-Rosyanka, opowiadanie powstańca. 2 złr.
- MARYLSKI Antoni. Karol Malczewski, generał czasów Stanisławowskich (1778—1788). 50 cent.
- MICKIEWICZ Adam. Pan Tadeusz czyli ostatni zajazd na Litwie, historia szlachecka z r. 1811 i 1812 w dwunastu księgach wierszem. Wydanie w miniaturowym formacie, z portretem autora, wykonanym na stali podług dagerotypu z r. 1842, w ozdobnej oprawie w jasny półskórek, z brzegami złożonymi. 2 złr. 60 cent.
- MRAZEK Józef. Monografia Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie, skreślona dla upamiętnienia 25 rocznicy istnienia tego Towarzystwa, przypadającej w d. 1 maja 1886, z 4 tabl., w 4ce. 3 złr., w ozdobnej oprawie 4 złr.
- SMÓLSKI G. Wiedeń i jego okolice oraz podróż z Passau do Pesztu i treściwy przegląd znaczniejszych miejsc kąpielowych, przewodnik ilustr. z 28 rycinami i planem Wiednia. W oprawie 1 złr. 50 cent.
- STANKIEWICZ Maurycy. Wiadomość o Biblii litewskiej, drukowanej w Londynie 1663 roku i o wrzekomym jej tłumaczu Samuelu Bogusławie Chylińskim (Studyów bibliograficznych nad literaturą litewską zeszyt I). 30 cent.
- SZKARADEK Kazimierz. Stosunki polskie po śmierci Leszka Białego w 1228 r. 1 złr. 20 cent.
- TRZETRZEWIŃSKI Leon. Kilka uwag nad Zakładem sierot i ubogich w Drohowyżu, fundacji Stan. hr. Skarbka. 20 cent.
- WINDAKIEWICZ Stanisław. Pobyt Kochanowskiego za granicą, szkic biograficzny. 1 złr.
- Życie dworskie Kochanowskiego, przyczynek do biografii poety. 45 cent.
- WOLFF Józef. Ród Gedymina, dodatki i poprawki do dzieł K. Stadnickiego: Synowie Gedymina, Olgierd i Kiejstut i Bracia Władysława Jagiełły. 2 złr. 60 cent.
- ZARAŃSKI Stanisław. Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju (do r. 1543). 1 złr.
- ŻEBRAWSKI Teofil. Słownik wyrazów technicznych, dotyczących się budownictwa. 2 złr. 50 cent.

Wydawnictwa księgarni

GEBETHNERA i WOLFFA w WARSZAWIE.

- BURZYŃSKI Kazimierz. Tahir bej, powieść ze wspomnień życia obozowego, 2 tomy. 1 rs. 80 kop.
- BYKOWSKI Jaxa Piotr. Dwór królewski w Grodnie, epizod biograficzny 1795—97. 80 kop.
- Konkurenci kasztelanki, opowiadanie z przeszłości. 1 rs.
  - Memoryalik palestranta trybunalskiego. 1 rs. 50 kop.
  - Ostatni sejmik województwa braclawskiego, ze współczesnego rękopisu dosłownie przepisane. 1 rs.
  - Pamiętniki włóczęgi, serya nowa: Myszuress. Piękne gałganki. 1 rs. 50 kop.
  - Sądy podkomorskie, powieść starszszlachecka. 1 rs. 50 kop.
- CHMIEŁOWSKI Piotr. Adam Mickiewicz, zarys biograficzno-literacki, 2 tomy z dwoma portretami poety. 5 rs., w pięknej oprawie 6 rs. 60 kop.
- CHOIŃSKI Jeske Teodor. Stłumione iskry, opowieść. 90 kop.
- KACZKOWSKI Zygmunt. Abraham Kitaj, powieść z czasów króla Jana, 2 tomy. 3 rs.
- KORZON Tadeusz. Historia starożytna, wyłożona sposobem elementarnym, z dołączeniem 3ch map, planu Rzymu, tablicy synchronistycznej i 100 drzeworytów, wydanie 2gie przejrzone. 1 rs. 50 kop.
- Historia wieków średnich, wyłożona sposobem elementarnym, z 4 mapami, 46 rysunkami i 17 tablicami genealog. 2 rs. 40 kop.
- LEHNDORFF J. Przewodnik dla hodowców koni, tłumaczenie polskie zbiorowe z 2go niemieckiego wydania, z upoważnienia autora dokonane przez członków Towarzystwa wyścigów konnych i zachęty chowu koni w Pławnie, z 4ma rycinami i 30 drzeworytami w textcie. 3 rs.
- MURRAY D. Po kwiatach ku otchłani, powieść w 2ch tomach, przekład z angielskiego Xawery Dalewskiej. 1 rs. 50 kop.
- SIENKIEWICZ H. Pisma, 9 tomów. 9 rs.
- I. Stary sługa. Szkice węglem. Hania. Janko muzykant. 1 rs.
  - II.—III. Listy z podróży. Komedya z pomyłek. 2 rs.
  - IV. Przez stepy. Orso. Z pamiętnika nauczyciela. Czyja wina? Za chlebem. 1 rs.
  - V. Latarnik. Niewola tatarska. Jamioł. Na jedną kartę. Bartek zwycięzca. 1 rs.
  - VI.—IX. Ogniem i mieczem, powieść z lat dawnych, wydanie 3cie poprawione, z portretem autora, 4 tomy. 4 rs.
- URBANOWSKA Zofia. Księżniczka, powieść uwieńczona nagrodą konkursową imienia ś. p. Pauliny Krakowowej. 2 rs., w ozdobnej oprawie 2 rs. 70 kop.
- WALICKI Alexander. Błędy nasze w mowie i piśmie ku szkodzie języka polskiego popełniane, oraz prowincjonalizmy, wydanie trzecie powiększone. 2 rs.

DRUKARNIA

WŁ. L. ANCZYCA I SPÓŁKI

W KRAKOWIE,

pod zarządem Jana Gadowskiego,

bogato zaopatrzona

w nowe czcionki wszelkiego rodzaju, rozliczne ozdoby,
najnowsze maszyny pomocnicze, jak: motor parowy,
prasy pospieszne, numeratory, maszyny ułatwiające odry-
wanie kwitów sznurowych,

posiadająca pisma:

sanskryckie, greckie, grażdankę, cyrylicę
oraz znaki numizmatyczne i archeologiczne,

podejmuje się wszelkich robót, wchodzących w zakres drukarstwa.

Wykonywa druki i odlewy stereotypowe

we własnej stereotypii.

Świeżo zaopatrzoną została w pismo nutowe.

Za wspaniałe druki

(jak: Chodźki Pamiętniki kwestarza, Ossowskiego Objaśnienia
do mapy archeol. Prus, Wydawnictwa Akademii umiejętności
i wiele innych), wyszczególnioną została w r. 1882

wielkim srebrnym medalem,

nadany przez ces. król. Ministeryum handlu.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządem Jana Gadowskiego.